

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

PERIODICALS
February 19, 1998

Vol. LXXXVII Kaina 50 c.

KETVIRTADIENIS — THURSDAY, VASARIS — FEBRUARY 19, 1998

Nr. 35

Rusijos Dūmos vicepirmininkas gąsdina Lietuvą

Maskva, vasario 18 d. (Interfax-BNS) — Rusijos Valstybės Dūmos vicepirmininkas Sergej Baburin pareiškė, kad Lietuvos siekis įstoti į NATO „smarkiai aptemdo“ valstybių santykius.

Radikalios kairės orientacijos politikas trečiadienį Maskvoje susitiko su Lietuvos Seimo pirmininku konservatoriumi Vytautu Landsbergiu, kuriui priekaištavo ne tik dėl Lietuvos vykdomos užsienio, bet ir vidaus politikos.

Rusijos parlamento vicepirmininkas reikė susirūpinimą, esą „Lietuvoje daugėja apribojimų vartoti rusų kalbą, ypač švietimo sistemoje“, taip pat dėl planų pertvarkyti dvi rusų vidurines mokyklas Vilniuje.

Susitikime dalyvavęs Karaliaučiaus srityje išrinktas Valstybės Dūmos deputatas V. Nikitin atkreipė V. Landsbergio dėmesį į kai kurių Lietuvos politikų pareiškimus, „keliančius abejonių dėl Rusijos Kaliningrado (Karaliaučiaus -

red.) srities priklausomybės“.

Per susitikimą Rusijos atstovai prisiminė Vilniuje teisiamus sausio 13-osios šmoks lininkus. „Buvo pabrėžta, kad Rusijos visuomenė labai neigiamai vertina susidorojimą su šiais žmonėmis“, pranešė agentūra „ROS informbiuro“.

Lietuvai taip pat priekaištauta už simpatijas nepriklausomybės siekiančiai Čėčėnijai.

S. Baburin pareiškė, kad „atsižvelgus į šias problemas, Valstybės Dūmos deputatai gali rimtai suabejoti“, ar verta patvirtinti sienos sutartį su Lietuva, pasirašytą pernai spalį.

Lietuvos Seimo pirmininkas pastebėjo, kad „vargu ar verta sutelkti dėmesį“ į minėtas problemas, kurias Lietuva laiko neesminėmis. Jis ragino daugiau dėmesio skirti prekybiniams ir ekonominiams bendradarbiavimui, kuris padėtų gerinti ir politinius dviejų valstybių santykius.

Vyriausybei patariama nedidinti telefoninių pokalbių kainų

Vilnius, vasario 18 d. (BNS) — Seimo ekonomikos komitetas rekomendavo vyriausybei laikinai sustabdyti vietinių telefonų pokalbių apmokestinimą ir per tą laiką pateikti išsamų įkainių įvedimo ekonominį ir socialinį pagrindimą.

Tai nusprendė ketvirtadienį „Lietuvos telekom“ vykusiaame išvažiujamajame komiteto posėdyje, kuriame dalyvavo Rysių ir informatikos ministras Rimantas Pleikys.

„Labai neįymiai nugalėjo nuomone, kad reikia laikinai sustabdyti tarifų galiojimą“, žurnalistams sakė ekonomikos komiteto pirmininkas Albertas Šimėnas. Pasak jo, pakankamai gilaus ir argumentuoto įkainių pagrindimo komiteto nariai iš „Telekomo“ vadovų taip ir neišgirdo.

Ekonominės komiteto nariai pažymėjo, kad įkainių ir

mokesčių peržiūrėjimas tikrai yra būtinas, o vietinių pokalbių įkainiai visiems vartotojams turi būti vienodi. Komitetas siūlo socialiai remtiems žmonėms bei pensininkams socialines garantijas teikti per vyriausybės, o ne įkainių sistemą.

Komitetas pasiūlė vyriausybei per tą laiką gerai išanalizuoti įkainių pagrįstumą, įvertinant socialines ir ekonomines pasekmes, peržiūrėti socialinių kompensacijų teikimo tvarką, parengti argumentuotą konkurencijos telekomunikacijų sistemoje užtikrinimo programą.

Pasak A. Šimėno, taip pat sutarta, kad vyriausybė įsteigsi instituciją, spresiančią įkainių klausimą ne tik gamintojo požiūriu, bet ir ginant vartotojo tikslus.

Istatymas leis nevaržomai pasirinkti gyvenamąją vietą

Vilnius, vasario 18 d. (BNS) — Migracijos departamento direktoriaus pavaduotojas Kęstutis Bučinskas mano, kad gyvenamosios vietos deklaravimo įstatymas užtikrins asmens teisę į privataus gyvenimo neliečiamumą.

Šio įstatymo projekta antradienį buvo pateiktas Seimui ir dabar svarstomas komitetuose. Įstatymas iki šių metų liepos 1 dienos įgalintų atsakyti gyvenamosios vietos

tos iršo pase.

Spaudos konferencijoje K. Bučinskas teigė, kad įstatymas pakeistų dabar galiojančią asmenų registravimo tvarką ir supaprastintų duomenų apie asmens gyvenamąją vietą kaupimą.

„Įstatymas įgalins gauti realius gyvenamosios vietos duomenis, kartu išspręs dabar niekur neregistruotų asmenų gyvenamosios vietos duomenų pateikimo informacines sistemas ir gyventojų registrui reikalus“, sakė jis, kad naujasis įstatymas žmogui leistų visiškai pasinaudoti teise pasirinkti gyvenamąją vietą, turėti jas kelias, o viešai skelbti tik vieną, kuri jam būtų palankiausia.

Pasak jos, tuomet žmogus galėtų geriau pasinaudoti savo teisėmis toje gyvenamojoje vietoje — įsigyti žemės sklypą, įregistruoti savo įmonę, ginti savo teises teisme pagal gyvenamąją vietą.

E. Petrošienės nuomone, šis įstatymas pagerintų viešąjį administravimą, o savivaldybėms būtų lengviau organizuoti apskaitą pagal gyvenamąją vietą.

Vasario 13 dieną Vilniuje, Rotušės rūmuose, iškilmingai buvo įteikti apdovanojimai 1997 metų Nacionalinių kultūros ir meno bei Valstybinės Jono Basanavičiaus premijų laureatams. Juos pagal tradiciją įteikė prezidentas Algirdas Brazauskas. Iš kilmės taip pat dalyvavo Seimo pirmininkas Vytautas Landsbergis. Nacionalinės kultūros ir meno premijos buvo paskirtos — rašytojui, literatūros kritikui Alfonsui Nykai-Nyliūnui, kuris į Lietuvą atvyko pirmą kartą po 1944-ųjų emigracijos; dailininkui Petriui Repšui, kompozitoriui Onai Narbutaitei, pianistams Rūtai ir Zbigneviui Ibelhauptams, kompozitoriui Anatolijui Senderovui, rašytojui Juozui Erlickui, teatro režisieriui Eimuntui Nekrošui. Jono Basanavičiaus premija buvo įteikta kastytyros, ramunų judėjimo puoselėtojams Jonui Trinkūniui ir Venantui Maciekiui.

Nuotr.: Premijų laureatai su Lietuvos vadovais.

(Elta)

Naujasis prezidentas ryžtingai renka savo „komandą“

Vilnius, vasario 18 d. (Elta) — Bendru kadencija baigiančio prezidento Algirdo Brazauskos ir būsimojo valstybės vadovo Valdo Adamkaus pasirašytų potvarkių paskirti keturi būsimojo prezidentūros darbuotojai.

Trečiadienį interviu radijo stotiai „Radiocentras“ V. Adamkus rinkimuose rėmėsimas Centro sąjungos pirmininkas Romualdas Ozolas sakė, kad būsimojo prezidento patarėju paskirtas Raimundas Mieželis. Prezidentūros sekretoriumi tapo Vidmantas Stanilius, prezidento patarėju užsienio ir valstybinio saugumo klausimais — Albinas Januška, valstybės vadovo atstove spaudai — Violeta Gaizauskaitė.

Tikimasi, kad artimiausiu metu bus paskirti dar keli būsimojo prezidentūros darbuotojai, tarp jų — raštinės vadovas, kuriuo turėtų tapti dabartinėje Prezidentūroje šias pareigas einantis Andrius

Meškauskas.

R. Ozolas pasidžiaugė, kad V. Adamkus savarankiškai pradėjo formuoti Prezidentūros komandą, nepaisant grupės buvusių jo bendražygių pastangų daryti įtaką šiam procesui. „Iki šiol buvusi vers-

lininko Lino Kojelio vadovaujama visuomeninė, kaip jie patys save vadino, grupė steigė emesį tam tikrų veiksmų, kuriuos mes palaikėme visiškai netinkamais ir pareiškėme apie tai V. Adamkui. Pirmiausia turio galvoje tos grupės pareiktą reikalavimą pasitraukti V. Staniuliui, taip pat perimti kanceliariją“, sakė centrinių vadovus.

Kilo nesutarimai tarp Valdo Adamkaus rinkimų štabo narių

Vilnius, vasario 18 d. (BNS) — Iš laikinosios rinkimų prezidento Valdo Adamkaus rezidencijos išprašyti jo rinkimų štabo nariai nekommentavo nesutarimų su naujuoju Lietuvos vadovu.

„Esame susitarę šito nekommentuoti bent šią savaitę“, trečiadienį teigė štabo narys Linas Kojelis.

Grupė JAV verslininko L. Kojelio vadovaujamų asmenų, kūrusių „alternatyvą“ Prezidentūros struktūrą, V. Adamkus buvo paprašyti nebesirinkti jo laikinojoje rezidencijoje Z. Sierakausko gatvėje.

L. Kojelis pažadėjo, kad galbūt kitą savaitę štabo nariai galės komentuoti tokį V. Adamkaus žingsnį bei tolesnius savo planus. Jis kategoriškai atsisakė pateikti savo nuomonę ir apie dabartinę V. Adamkaus komandą, tačiau pažymėjo, kad pats V. Adamkus, laimėjęs prezidento rinkimus, pakvietė rinkimų štabo narių grupę bendradarbiauti.

Antradienį V. Adamkus paneigė pranešimus, esą naujais paskyrimais nepatenkinti jo rinkimų štabo nariai, tačiau patvirtino, kad laikinojoje rezidencijoje buvo susitikęs su keliais štabo nariais, kurie pateikė savo rekomendacijas bei išdėstė požiūrius.

* **Lenkijos pasieniečiai vasario 17 d. perdavė Lietuvai 34 asmenis, nelegaliai kirtusius Lenkijos-Lietuvos sieną.** Tarp migrantų yra 9 Bangladešo ir 26 Pakistano piliečiai, kurie bus uždaryti Palabrės užsieniečių registravimo centre. Anot VRM spaudos tarnybos, imtasi žygių, kad nelegaliai būtų kuo greičiau išsiųsti į kilmės valstybes.

Maltos ordino didysis magistras apdovanojo Lietuvos ambasadorių prie Šventojo Sosto Kazį Lozoraitį ordino „Pro Merito Malitense“ pirmojo laipsnio didžiuoju kryžiumi. Apdovanojimas ambasadoriui skirtas už katalikiškos labdaros organizacijos — Maltos ordino — ir Lietuvos dvišalių santykių plėtojimą.

(Elta)

Seimo narė pažymėjo, kad laisvas asmenų judėjimas yra ir vienas integracijos į Europos Sąjungą uždavinys.

Pasaulio naujienos

(Remiantis BNS, Reuter, DPA, AP, Interfax, ITAR-TASS, BelaPAN, RIA ir ELTA žinių agentūrų pranešimais)

Vašingtonas. Antradienį JAV prezidentas Bill Clinton išėjo į Iraką prezidentą Saddam Hussein nusišalinti arba laukti karinio smūgio, tačiau pareiškė, kad taikaus sprendimo galimybė vis dar yra. B. Clinton ryžtingai pareiškė, jog Irakas turi leisti Jungtinių Tautų ginkluotės inspektoriams arba kitiems atstovams nevaržomai patekti į numanomas ginkluotes saugojimo vietas. Siekdamas parengti Ameriką galimam ginkluotam konfliktui bei žmonių aukoms, prezidentas pareiškė, jog karo vadai padarys „visa, ką gali“, kad išsaugotų amerikiečių gyvybes. Tačiau pasak B. Clinton, „jokio karinių veiksmų nebūna be rizikos. Aš žinau, kad uniformuoti žmonės, kuriais mes galime pasiremti, yra pasirengę. Amerikos žmonės taip pat turi būti pasirengę“, sakė jis.

Bagdadas. Irako oficialioji žiniasklaida trečiadienį paragino Jungtinių Tautų vadovą Kofi Annan, atvykusį į Bagdadą, kur jis bandys užkirsti kelią karinei konfrontacijai, nesielgti kaip JAV marionetei. Rusija pareiškė, kad K. Annan vizitas, kuris prasideda penktadienį, yra „gyvybiškai svarbus“, o Egipto nuomone, tai yra paskutinė galimybė Saddam Hussein išvengti JAV vadovaujamos koalicijos antpuolio. Britanija išėjo, kad bombardavimas suniokos Saddam karinę galią ir paragino jį pasitraukti nuo bedugnės krašto ir įsileisti JT ginklų inspektorius į karinius objektus.

Budapeštas. Diplomatinės pastangos taikiai sureguliuoti Irako krizę, matyt, duoda rezultatų, trečiadienį lankydamsis Vengrijoje, pareiškė Rusijos Užsienio reikalų ministras Jevgenij Primakov. „Mes teigiamai vertiname pono B. Clinton vakarykštę kalbą, kurioje jis teigė, jog būtų patenkintas diplomatinis susitarimas“, sakė jis. „Tai, matyt, pati ryškiausia B. Clinton kalba“. Atsakydamas į klausimą, J. Primakov pareiškė nenorį plačiau komentuoti menesio pradžioje Rusijos prezidento Boris Jelcin pareiktos idėjos, kad karinis įsiveržimas Irake galėtų sukelti pasaulinį karą.

Lima. Buvęs Jungtinių Tautų generalinis sekretorius Javier Perez de Cuellar, kurio diplomatinės pastangos nepadėjo sustabdyti 1991 m. Persijos įlankos karo, antradienį pasisakė už taikų Irako krizės sprendimo kelią. Peru pagrindinė opozicinei partijai vadovaujantis Cuellar paragino Iraką gerbti tarptautinius įstatymus ir leisti JT inspektoriams dirbti savo darbu.

Bagdadas. Imantis „atsargumo priemonių“, iš Irako ketvirtadienį išvyko grupė Jungtinių Tautų darbuotojų, trečiadienį pranešė JT atstovas spaudai Eric Falt. Didžioji grupės dalis iš Bagdado išvyks anksčiau ketvirtadienį ir keliaus į kaimyninę Jordaniją. Iš viso iš Irako išvyksta 31 žmogus. E. Falt sakė, kad atostogoms iš Irako neseniai išvyko dar 60 darbuotojų. Vyriausybės kontroliuojamose vietose, vidurio ir pietų Irake, pasilieka maždaug 140 JT žmonių.

Briuselis. NATO ambasadorių trečiadienį nutarė, kad birželio 30 d. Bosnijoje pasibaigus Stabilizavimo pajėgų įgaliojimui, dabartinės pajėgos, kurias sudaro 30,000 kareivių, nebus sumazintos. Pajėgų dydis bus tikslinamas po Bosnijos prezidento ir parlamento rinkimų, kurie vyks rugėjį.

Dublinas. Neramus Šiaurės Airijos taikos procesas trečiadienį turėjo persikelti į teismo salę, kurioje atrių partija „Sinn Féin“ metė iššūkį Didžiosios Britanijos siekiui pašalinti ją iš taikos derybų. Pasak Reuters, teroristinės Airijos respublikonų armijos (IRA) legalioji atšaka „Sinn Féin“ laikoma tarsi jos „siame dyne“. Didžioji Britanija pasiūlė pašalinti ją iš derybų po to, kai IRA buvo apkaltinta praėjusią savaitę nužudžiusi du protestantus. Pagal iš anksto numatytą sąlygą, derybose gali dalyvauti tik tos partijos, kurios neturi teroristinių skyrių arba šie laikosi griežtų nutraukimo.

Talinas. Interviu žinių agentūrai Reuter, Estijos užsienio reikalų ministras Toom Ilves pareiškė, kad vieni iš svarbiausių jo tikslų yra posovietinės biurokratijos ir valstybinių tarnybų reformavimas. Siekdama sumažinti Europos Sąjungos (ES) nerimą dėl rusų tautinės mažumos Estijoje letos integracijos, Ilves sakė, kad Estijos vyriausybė neseniai pateikė parlamentui įstatymo projektą, pagal kurį Estijos pilietybė būtų automatiškai suteikiama nepiliečių vaikams. „Aš numatau, kad jei viskas taip klostysis ir toliau, tai Estija bus tarp pirmųjų valstybių, įstojusių į ES“, pareiškė Ilves.

Ukrainos URM Europos ir Amerikos valstybių valdybos viršininko pavaduotojas Jevgenij Kirilenko spaudos konferencijoje Kijeve pareiškė, kad Ukraina pasirengusi kooperuotis su Lenkija, Vengrija ir Čekija gaminant tankus. Pasak jo, Ukrainos tankai „ne kiek ne prastesni už NATO“.

Teheranas. Irano užsienio reikalų ministras Kamal Kharrazi savo Irako kolegai trečiadienį pareiškė, kad Iranas nepritaria bet kokiam JAV vadovaujamam kariniam smūgiui prieš Iraką. „Užsieniečiai savo tikslų siekia plesdami įtaką ir kenkdami regiono valstybėms, tačiau, esame įsitikinę, kad, siekiant įgyvendinti Jungtinių Tautų nutarimą nėra būtina naudoti jėgą. Ši tikslą galima pasiekti ir Irako bendradarbiavimu su JT inspektoriais“, sakė Irano UR ministras.

Paryžius. Europos lektuvų gamintojų susivienijimas „Airbus Industrie“ trečiadienį pareiškė, kad pirmadienį Taiwane sudužusio „Airbus“ lektuvo kontrolės sistemos buvo tvarkingos ir negalėjo sukelti katastrofos. Specialistų teigimu, apie tikrąją katastrofos priežastį kol kas galima tik spekuliuoti, tačiau daugiausia tikimybė, kad ji įvyko dėl žmogiško klaidos ar riboto matomumo. Kinijos avialinijų lektuvas „A300-600“ sprogo, bandydamas nusileisti tarptautiniame Taibei oro uoste. Katastrofos metu žuvo lektuvo skridę 196 žmonės, 7 buvo užmušti ant žemės.

Estijos vyriausybė patvirtino valstybės integracijos politikos pagrindines kryptis. Programos autorių nuomone, ateityje bus siekiama iš esmės sumažinti rusakalbį be pilietybės skaičių, labiau įtraukti gavusius Estijos pilietybę į įstatymų leidimo ir vykdomosios valdžios organus, ir visuomenės gyvenimą ir Estijos kultūrinę erdvę.

teikti iki kovo 1 dienos.

Politikai ir tarnautojai savo bei savo šeimos narių turto ir pajamų deklaracijas „Valstybės žiniose“ turės paskelbti iki rugėjo 1 dienos.

KALENDORIUS

Vasario 19 d.: Konradas, Belina, Šarūnas, Nida.

Vasario 20 d.: Amata, Leonas, Visgintas, Aukuole.

LIETUVIŲ TELKINIAI

DETROIT, MI

VISI Kviečiami

Šv. Antano parapijos kavinėje, vasario 22 d., bus kepa-mi ir pardavinėjami obuoliniai blynai po 9 ir 10:30 val. ryto šv. Mišių. Visuomenė kviečiama dalyvauti Mišiose, o pas-kui aplankyti šeimines vir-tuvėje ir įsigyti blynų.

PAMINĖTA
VASARIO 16-TOJI

„Lietuviškų melodijų“ radijo valandėlė vasario 17 dienos laidoje paminėjo Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo 80-tas metines. Kalbėjo Lietu- vos Seimo pirmininkas Vytau- tas Landsbergis. Lietuvos Eu- ropos Reikalų ministerijos pa- tarėja Laima Svėraitė, grįžusi iš Vilniaus aplankyti savo tē- velius Birutę ir Joną Svėrus, Bloomfield Hills, Michigan, vasario 17 d. kalbėjo šio radijo valandėlės laidoje. Ji pasisakė apie Europos Reikalų ministe- rijos Pastangas vesti Lietuvą į Europos sąjungą. Vasario 10 dienos laidą paruošė Edvardas Skiotys; valandėlės dalis per- duodama žemaitių tarpe. Ži- nias iš Lietuvos perdavė Eu- genijus Miciūnas.

GAVĖNĖS MINTYS
RADIJO LAIDOJE

Gavėnės metu, antradienio laidoje dalyvaus Šv. Antano parapijos klebonas kun. Alfonsas Babonas su Gavėniai skir- tomis temomis.

MATYSIME ŽAIDŽIANT
ŽYDRŪNĄ ILGAUSKĄ

Vasario 27 d., penktadienį, „Palace“ stadione, Auburn Hills, MI, vyks krepšinio run- gynės tarp Detroito ir Cleve- lando profesionalių komandų. Clevelando komandoje žaidžia lietuvis Žydrūnas Ilgauskas. Pirmose rungtynėse su Detroi- tu, Clevelande, Žydrūnas su- žaidė vieną geriausių savo žai- dimų, pelnydamas Cleveland- dui 30 taškų. Lietuviams žiū- rovams bus proga pirmą kartą pamatyti Žydrūną Detroito. Rungtynių pradžia 8 val. vak.

KAZIUKO MUGĖ
DETROITE

Detroito „Gabijos“ ir „Balti- jos“ tuntu skautai ir skautės tradicinę Kaziuko mugę ruo- šia sekmadienį, kovo 1 d., Die- vo Apvaizdos lietuvių parap- jos Kultūros centre.

Visi Detroito ir apylinkių lie- tuviai kviečiami. Kaziuko mu- gėje bus galima įsigyti įvairių rankdarbių, loterijose laimėti gražių laimikių, žaidimų kam- baryje pažaisiti įvairius žaidi- mus, net parodyti savo suge- bėjimus „golfe“. Valgykloje bus skanių lietuviškų maisto patiekalų, gardžių pyragų ir tortų.

Atvykite! Smagiai praleisite sekmadienio popietę ir tuo pa- čiu paremsite skautes ir skau- tus, besiruošiančius šią vasarą vykti į Tautinę stovyklą.

Detroito skautės ir skautai

KUN. ALFONSO
BABONO KUNIGYSTĖS
ŠVENTĖ

Šv. Antano parapijos kleb. kun. Alfonsas Babonas nese- niai šventė 35 metų savo kuni- gystės šventę. Šv. Antano pa- rapijos parapijiečiai rengia kun. Alfonsui Babonui pager- bimą — šventę sekmadienį, kovo 29 d., 12:15 v. p.p. para- pijos saleje. Bilietus galima

įsigyti sekmadieniais po Mišių arba skambinant Reginai Juš- kaitei Švobienei, tel. (248) 547-2859 ir Mykolui Abariui, tel. (313) 462-2458. Prašoma įsigyti bilietus iki kovo 22 d., nes būtina žinoti dalyvių skai- čių. Visi kviečiami gausiai da- lyvauti ir pagerbti kun. Al- fonsą Baboną jo 35 metų tar- nyboje Dievui. Iš anksto deko- jame.

Regina Juškaitė
Švobiene

PHILADELPHIA, PA

„ŽIBUTĖS LAIMĖS“
PREMJERA
PHILADELPHIOJE

1998 m. sausio 18 d., sekma- dienį, Philadelphijoje, vyko nepaprastas renginys — Vinco Krėvės liuanistinės mokyklos mokiniai visus sukvietė į premjerą.

Ramos šviesą išvydo Juli- jos Dantienės sukurta ir rezisuota dviejų paveikslų vaidinimas „Žibutės laimė“, kurį J. Dantienė parašė spe- cialiai V. Krėvės liuanistinės mokyklos moksleiviams, pir- ma su jais susipažinusi, pasi- kalbėjusi, o tik tada kūrusi vaidmenį, taikydama juos būsimų atlikėjų charakte- riams bei sugebėjimams.

Vaidinime dalyvavo visi li- tuanistinės mokyklos moki- niai ir kai kurie tėveliai. Po sekmadieninių Mišių Šv. An- drienas bažnyčioje, susirin- kome į parapijos salę. Jau vos tik įėjus jautėsi pakili, šven- tiška nuotaika. Originalios scenos dekoracijos (Aleksas Danta), pietums gražiai pa- dengti stalai ir apetitą žadinantys kvapai iš virtuvės.

Po skanių pietų (ruošė Jūratė Stirbienė, tatkino jos mama p. Krokienė) ir saldu- mynų su kava, buvome pasi- ruošę svarbiausiam įvykiui — vaikų vaidinimui. Spektaklio pradžioje Gaja Stirbūtė labai gražiai lietuviška tartimi supažindino žiūrovus su pa- grindine veikėja — Žibute (Lina Maciūnaitė), jos broliais Linu (Kovas Juška) ir Simu (Aidas Gadeika).

„Mūsų pasaka — prasideda taip. Kažkur netoliese gyveno šeima — tėvelis, mamytė, 2 sūnūs ir labai išlepianta duk- rytė Žibutė. Tėveliai daug dir- ba ir mažai laiko praleidžia su vaikais. Vaikai turi visko, ko trokšta jų širdys: žaislų, žaidi- mų, knygų, kompiuterių, ta- čiau Žibutė auga niekuo nepa- tenkinta, užsispyrusi ir labai nelaiminga“.

Apie tai, kaip Žibutė suran- da laimę ir pasakoją šis vai- dinimas. Tai padaryti jai pa- deda Svajonė (Rūta Bagdo- navičiūtė), atvedusi Žibutę į karalių (Algis Salčiūnas), karalienės (Rasa Juškienė), karaliūnės Aušrinės (Laura Salčiūnaitė) ir karaliaus Svajūno (Ara Surdėnas) rūmus.

Rūmų scenoje susipažįstame su šauniais muzikantais (Ka- sinų šeima — Juozas, Brigi- ta, Antanas), tiesiog išimylime karalių, pasijuokiamė iš są- mojingų karaliaus-karalienės dialogų: „Karalius valdo šalį, o kas valdo karalių? Man tai reikia daryti“, — sakė kara- lienė. Ir karalius, ir karalienė vaidino puikiai — ori laikyse- na scenoje, graži ir aiški kal- ba, išpūdingi rūbai — viskas, ko reikia karaliams.

Na, o štai, scenoje pasirodo laimingi vaikai: Živilė (Vikto- rija Dantaite), dvynukės Au- šra ir Rasa (Laura ir Rima Šeštokaitės), Marius (Ginta- ras Stibys), alkanos ir api- pliususios našlaitės (Lina Ma- ciūnaitė, Adria Bagdonavi- čienė, Laimutė Surdenaitė, Vi- lija Vilimaitė).

Išgirdome daug gražių po- kalbių tarp Žibutės ir lai- mingų vaikų apie gerumą, pa- siaukojimą, džiaugsmą, drau- gystę. Na, o pabaigoje, kaip ir visose gražioje pasakose, geris triumfoja — Žibutė pavai- šina našlaites vaisiais ir ap- dovanoja brangenybėmis. Našlaitės labai dėkingos. Ži- butė nustebusi: „Aš nežinojau, kad toks geras jausmas duoti ir padėti. Laimė, atėk pas mane, kodėl aš Tavęs niekur nerandu?“

Po šių žodžių pasirodo Žibutės laimė (Rasa Stirbūtė), tardama žodžius: „Žibute, ieš- kojai manęs savo svajonėse, karalių pilyje, o suradai mane tada, kai atvėrei savo širdį vargšams našlaitėms. Duoda- ma joms laimę — suradai savo“.

Žibutė džiaugiasi ir dėkoja savo laimei: „Ar noriu šokti, dainuoti. Aš radau savo lai- mę“. Į sceną susirenka visi ar- tistai, džiaugiasi ir dainuoja „Laimės dainą“ (muz. Vyto Maciūno).

„Jeigu nori būt laimingas laimę tiek kitiems, nes ji visad paslaptinai grįžta mums patiems“.

Žiūrovų saleje — audringi plojimai, negalime atsigerėti jaunųjų artistų nuostidumui, jų akutes spindi, veiduose — šypsenos! Kiek daug darbo įdėta, kiek jaudulio išeinant į sceną, kiek reikėjo išmokyti mintinai.

Ypač didelis krūvis teko Dai- nai Maciūnaitėi, šauniai su- vaidinusiai Žibutę — nebuvo kada nė atsikvėpti, kiekvie- noje scenoje teko kalbėti ir kalbėti — kiek reikėjo atsi- minti!!!

Puikiai su savo personažų charakteriais susitvarkė ir kiti vaikai. Visiems jiems skandavome „Bravo“.

Vytas Maciūnas kviečia: Scenų ir apdovanojimo gelmės: Danutė Surdenienė (režisierės pavaduotoja), Gemą Kreivė- naitę (kostiumai), Laimą Bagdo- navičienę, Alę Maciūnienę (grimas), Aleksą Dantą (de- koracijos), Vytą Bagdonavičių (apšvietimas) ir Esterą Wa- shofsky (karalių šokis).

Na ir pagaliau, veikalo au- torė ir režisierė — Julija Dantienė kviečiama prie mik- rofono. Žiūrovai jai dėkoja rukšytės įteikiamų gėlių ir pačių padarytų sveikinimų. Au- torė ir režisierė Julija, taip gražiai atrodanti su gėlių glebiu, taria „aciū“ žiūrovams ir artistams, dėkoja už visų pastangas ir darbą, kuris buvo sunkus, bet kartu ir malonus.

Mes — žiūrovai taip pat nuoširdžiai dėkojame režisie- rei, jauniems artistams, jų tėveliams ir visiems, visiems, padėjusiems surengti tokią gražią šventę ir seniems, ir jauniems.

Skaičiavimai ir namų pakilia nuotaika, pilni išpūdingi, sotūs ir laimingi. Ne tik patys pa- sidžiaugėme, bet pradžiugin- sime ir tuos, kuriems reikia pagalbos, nes visos pelnas, su- rinktas už gausiai išparduotus bilietus, bus paskirtas Lietu- vos našlaitėms, ir Jeanne Dorr rūpesčiu, jiems perduo- tas.

Nuoširdžiausias „aciū“ Vinco Krėvės liuanistinės mokyklos mokiniams Philadelphijoje!

Violeta Razgaitienė

CLEVELAND, OH

PENSININKŲ
PANORAMOJE

Pagal narių skaičių ir gražų reiškinį įvairioje lietu- viškoje veikloje, Clevelando pensininkų klubas yra viena stipriausių organizacijų šioje telkinyje. Kas mėnesį jie susi- renka į Lietuvos namus piet- ums, kur draugiška nuotaika pabendrauja, prisimena tą mėnesį gimusius ir į Anapus iškeliavusius narius, išklauso pranešimų aktualiais vyres- nio amžiaus žmonių sveika- tos bei socialiais klausimais.

Klubas savo nariams ruošia išvykas į kitus miestus, ar įdomias vietas. Buvo sek- minga išvyka į Čikagos Lietu- vių operą „Perlų žvejai“; šiemet ruošiamasi vykti Čikagą į „Čigonų baroną“ š.m. balandžio 26 d. Regist- ruotis pas pirm. Vytutą Staškų, tel. 486-2475, arba sekr. Joną Kazlauską, tel. 546-0631. Kaina 130 dol. Čia įskaitoma kelionė, nakvynė, bilietas į operą.

Klubas talkina įvairiose bendruomeninėse talkose, sa- vo aukomis remia įvairius lie- tuviškus projektus. Neseniai pirkto Lietuvos namų akcijų už tukstantų dolerių, remia Lietu- vos jėzuitų gimnaziją, talkina Dievo Motinos parapijos sek- madienio kavinę ir kt.

Beveik 13 metų Pensininkų klubui pirmininkavo Jurgis Malskis. Jis pernai gruodžio mėn. pasitraukė poilsin. Kaip jo pirmininkavimas Clevelan- do LB apylinkė 16 metų, taip pirmininkavimas klubui buvo labai sėkmingi. Klubo nariai, pagerbdami jį, išrinko Garbės pirmininku.

Į naują klubo valdybą iš- rinkti (sausio 8 d.) ir pareigo- mis pasiskirstė: pirm. Vytau- tas Staškus, vicepirm. Pranas Razgaitis, sekretorius Jonas Kazlauskas, izdininkas Stepas Butrimas, maisto reikalai — Regina Čiuberkienė, narių rei- kalai — Nora Čecienė ir ūkio reikalai — Jonas Velička. Sek- mės naujai valdybai, kurios narių dauguma jau ir anksty- vėsiais metais yra gražiai dirbę šiai organizacijai ir jos narių gerovei.

V. Mariūnas buvo vienas iš iniciatorių-steigėjų Rašto klubo Clevelande ir jam pirminin- kavęs. Čia laikas nuo laiko su- sirinkę prozos, poezijos, ir žurnalistikos žmonės pasida- lindavo žiniasklaidos aktuali- jomis, išgirdavo kūrybinį žodį.

Velionis buvo aktyvus LB Kultūros tarybos narys per vi- sus aštuonerius metus, pirmi- ninkaujant Ingridai Bublioni. Viktoras stipriai rėmė ir tos kadencijos metų įsteigtos Kul- tūrinės premijos idėją. Eilė- vertų mūsų kultūrininkų šia premija buvo pagerbti ir įver- tinti.

Nuoširdi užuojauta visiems a.a. Viktoro artimiesiems!

Vacys Rociūnas

JUNO BEACH, FL

BENDROS PIETŲ
FLORIDOS LIETUVIŲ
KŪČIOS

Gruodžio 24 d. Deerfield Beach Community centro salė-

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.

Subscription Rates: \$95.00. Foreign countries \$110.

Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Mazinant pašto išlaidas, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesiunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokėti, patvirtina, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata yra mokama iš anksto.

	metais	1/2 metų	3 mėn.
JAV	\$95.00	\$55.00	\$35.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$110.00	\$60.00	\$40.00
Tik šeštadienio laida:			
JAV	\$55.00	\$40.00	\$30.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$60.00	\$45.00	\$35.00
Užsakant i Lietuva:			
(Air cargo)	\$100.00	\$55.00	
Tik šeštadienio laida	\$55.00		
Užsakant i užsienį oro paštu	\$500.00	\$250.00	
Tik šeštadienio laida	\$160.00	\$85.00	

Vyriausio redaktorė — Danutė Bindokienė

Administracijos — Valentinas Krumpelis

Moderatorius — kun. Viktoras Rimšelis

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.

• Redakcija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:00, šeštadieniais nedirba.

• Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos, gavus prašymą ką nors skelbti.

• Redakcija straipsnius taisy savo nuostata. Nenaudotų straipsnių nesaugo. Prašome siunčiant pasilikti kopiją.

EDMUNDAS VIZINAS, M.D., S.C.

Specialybė - Vidaus ligų gydytojas
Kaibame lietuviškai

6187 S. Archer Ave. (prie Austin)

Tel. 773-585-7755

Valandos pagal susitarimą

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.

KARDIOLOGAS - ŠIRDIES LIGOS

7722 S. Kedzie Ave.

Chicago, IL 60652

Kab. tel. 773-471-3300

DR. A.B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

SPECIALYBĖ - AKIŲ LIGOS

3900 W. 95 St. Tel. 708-422-0101

Valandos pagal susitarimą

Pirmad. 3v.p.p.-7v.v., antr. 12:30-3v.p.p.

treč. uždaroma, ketvirt. 1-3 v.p.p.

penktad. ir šeštad. 9 v.r. - 12 v.p.p.

Lin. 773-735-7709

LINAS SIDRYS, M.D.

Akių ligos / Chirurgija

9830 S. Ridgeland Ave.

Chicago Ridge, IL 60415

Tel. 708-636-0022

4149 W. 63rd St.

Tel. 773-735-7709

DR. L. PETREIKIS

DANTŲ GYDYTOJA

9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL

1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.

Tel. (708)598-4055

Valandos pagal susitarimą

DR. JOVITA KERELIS

DANTŲ GYDYTOJA

9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL

Tel. (708) 598-8101

Valandos pagal susitarimą

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.

4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL

Pirmas apyl. su Northwest un-to

diplomui, lietuviams sutvarkys dantis

už prieinamą kainą. Pacientai

primami absoliučiai punktualiai.

Susitarimui (kalbėti angliškai)

Tel. 708-422-8280

ARAS ŽLOBA, M.D.

INDRE RUDAITIS, O.D.

AKIŲ LIGOS - CHIRURGIA

1020 E. Ogden Ave., Suite 310

Naperville, IL 60563

Tel. (630)527-0090

3825 Highland Ave.,

Tower 1, Suite 3C

Downers Grove, IL 60515

Tel. (630)435-0120

D. A.

Lietuvos Respublikos Garbės konsulato Clevelande, š.m. sausio 17 d. suruoštoje vakarieneje, Lietuvos Respublikos Užsienio reikalų ministras Algirdas Saudargas (kairėje) sveikina World Trade Center Clevelande direktorių Russell Leach.

AR GRĮŠ KARALIAI Į SAVO SOSTUS

KAZYS BARONAS
Mūsų korespondentas Europoje

Geopolitiniai pasikeitimai pietryčių Europos valstybėse suteikė daug vilčių buvusiems valdovams vėl atsistoti į sostą, papuošiant savo galvas auksine karūna. Tuos norus jau yra pareiškę: buvęs Rumunijos karalius Mykolas I, Bulgarijos Simeonas II, Jugoslavijos kunigaikštis Aleksandras ir, toliau save laikantis Albanijos karaliumi, Leka I.

Iš kur atsiradęs toks drąsus buvusių karalių noras vėl įžengti į savo protėvių žemę, nepaisant gero ir patogaus gyvenimo užsienyje? Be abejo, tai dideli pasikeitimai ir net chaotiškas gyvenimas Bulgarijoje, Jugoslavijoje, Rumunijoje, Albanijoje, ieškant mažos švieselės, tamsaus tunelio pabaigoje, meilė protėvių kraštui, o gal svajonė vėl gyventi praeitimi?

Buvę karaliai ar kunigaikščiai, atvykę į savo gimtuosius kraštus, labai dažnai džiaugsmingai gyventojų sutinkami. Deja, savo lagaminuose jie neturi jokių naujų planų gyventojų būklei pagerinti.

Iš tikrųjų buvusių karalių kelias į tėvynę nėra rožėmis klotas. Paskutiniai duomenys parodė, kad tik 10 proc. Rumunijos gyventojų pasisakė už monarchiją. Tiesa, buv. karaliui Mykolui šiandieninės respublikos vyriausybė grąžino komunistų atimtą Rumunijos pilietybę, leidžiant jam bei jo kitių keblumų iš Šveicarijos

atskristi į Bukareštą. Jis tuo pasinaudojo ir sostinę aplankė pirmą kovo mėn. savaitę, sutikta kelių tūkstančių žmonių minios. Bet koks skirtumas tarp 1997 ir 1992 m., kada prez. Iliescu valdomose metuose, Mykolas I buvo sutiktas milijono krašto gyventojų!

Paskutinė jo privati viešnagė Bukarešte visiškai netikėtai tapo beveik valstybine: Rumunijos prez. Konstantinesku Mykolą I priėmė karaliaus rūmuose, vadindamas jį „jūsų didybe“, kartu prašydamas būti Rumunijos advokatu užsienyje, siekiant valstybės įjungimo į ŠAS ir Europos s-gą.

Mykolas yra Hohencolernų šeimos kilmės. Jai priklauso daugumas karalių ir šeši jų gyvena ŠAS valstybėse. Karalių aplankė ministras pirmininkas, tačiau atsisakė užsienio reikalų ministras, reikalaujamas iš karaliaus pripažinti naują konstituciją, kurioje visiškai neminima Rumunijos karalystė.

Rumunijos „advokatas“ buvęs labai patenkintas pokalbiais, matydamas galimumą pasitarnauti savam kraštui, nemindamas naujos konstitucijos, tačiau surasdamas neatsisakymui jos mažą formulę. Juk jis buvo ortodoksų bažnyčios įvestas į sostą, uždėdamas karūną, taigi tas patėpimas yra likęs šventu ženklu.

Bulgarijos monarchistų būstinės pastatas yra labai apleistas, jo sienos apkljuotos plakatais, kurių tarpe — didelis karaliaus Simeono nuotrauka. Deja, tik kas penktas bulgaras pasisakė už karalystę, de trečdalis už respubliką, o monarchijos atstovų nėra parlamente.

Nepaisant Bulgarijos gyventojų rezervuotumo karalystei, tačiau pereitis metais beveik po 50 metų, tūkstantinės minios Sofijoje sutiko karalių. Tris savaites privačiai savo gimtinėje viešėjo Simeonas, priimtas valstybės prezidento, tačiau nenorint jo matyti valdančios socialistų partijos eilėse. Ministras pirmininkas pareiškė: „Aš turiu svarbesnių darbų už šio pono priėmimą į savo raištinę“. Socialistų valdoma žiniasklaida karalių taip pat vadino tik „ponu“, vėliau pilietiška Simeono Koburgoski pavarde, kadangi joje slepiasi svetima bulgarų jo Coburgo-Gothos kilmė.

Po tėvo mirties 1943 m. šešiametis Simeonas buvo „pasodintas“ į sostą. Tačiau jau po trijų metų marionetinės sovietinės vyriausybės pašalintas ir 24 val. laikotarpyje, priverstas apleisti tėvynę. Pasiekęs Turkiją ir Egiptą jis galutinai apsisistojęs Ispanijoje, vedė turtingo bankininko dukrą, dirbdamas Madride finansų patarėju. Monarchijos šalininkai ir pats Simeonas nepripažįsta prasto gyventojų balsavimo, panaikinant monarchiją Bulgarijoje. Gal dalis gyventojų norėtų karalių, tačiau pereinamųjų metų rudenį jis nekandidatavo. Taip pat, katastrofiškoje ūkinėje padėtyje esančiame krašte, dalis gyventojų norėtų Simeoną matyti kaip gelbėtoją, kadangi jis yra turtingas.

Prieš 51 metus Londone gi-

męs kunigaikštis Aleksandras taip pat taikosi į Jugoslavijos sostą, turėdamas daug vilčių, kadangi „Zajedno“ organizacija stipriai kovojo su socialistu S. Miloševićium. Kunigaikščio tėvas Petras II Jugoslaviją apleido prieš vokiečių okupaciją, komunistų vyriausybei pripažįstant jam tik eilinio piliečio teises. Kunigaikštis Anglijoje priklauso įvairioms bendrovėms, eidamas valdybose patarėjo pareigas. Pasiūlydamas su Vokietijos spaudos atstovais kunigaikštis Aleksandras pareiškė, kad Jugoslavijoje galima įsteigti panašią monarchiją kaip po Franko mirties Ispanijoje, pereinant iš fašistinės santvarkos į demokratinę. Jis yra užaugęs demokratinėje D. Britanijos santvarkoje, tad ir jo svajonė šią santvarką įvesti tėvų gimtinėje. Deja, lankydamas Belgradą 1991 ir 1992 m. jis gyventojų tarpe stipraus ramscio neradęs, kadangi iš žiniasklaidos pusės buvo daromas didelis spaudimas.

Kodėl jis nepasirodęs Belgrade, vykstant demonstracijoms prieš S. Miloševićių? Jo atsakymas buvęs labai trumpas: nenorėjęs konfrontacijos, galėjusios privesti prie kraujo praliejimo. Jis nenumatęs artimiausiu metu keliauti į gimtinę, kadangi jam esant dviejų metų, komunistai atėmė pilietinę, kadangi jam esant dviejų metų, komunistai atėmė pilietinę, kadangi jam esant dviejų metų, komunistai atėmė pilietinę. Jis aplankė Jugoslaviją 1991 ir 1992 m., reikalaujamas grąžinti nuosavybę. Kokiose valstybinėse sienose turi būti monarchija? Kroatijos ir Bosnijos serbai turi teisę, gal balsavime, pasisakyti, kur jie norėtų gyventi. Sienų klausimų kunigaikštis aiškiai nepasisakė.

1982 m. Albanijos išeiviai mėgino vėl įkelti koją į savo

gimtinę, tačiau jau Viduržemio jūros pakrantėje jie buvo įveikti komunistinės kariuomenės ir turėjo su nuostoliais pasitraukti. Išeiviams vadovavo turtingas Pietų Afrikos verslininkas, pasivadinęs Albanijos karaliumi Leka I. Dviejų metų ūgio ir platių pečių vyras yra 1925 m. prezidentu bei 1928 m. pasiskelbęs Albanijos karaliumi Ahmed Zogu sūnus. Tik dvi dienas jis gyveno Albanijoje, nes 1939 m. balandžio mėn. 5 d. Italijos daliniai okupavo Albaniją. Su keliais ministrais, grafų kilmės vengre žmona ir kūdikiu jie avyko į Turkiją, vėliau apsidarė Londone. Žlugus komunizmui Leka atvyko į Tirana, tačiau po 24 valandų policininkai jį palydėjo atgal į orauostį. Valstybės prez. S. Bariša savo įsaką grindė dar komunistinio režimo įstatais, draudžiančiais karalių šeimoms įvažiuoti į Albaniją.

Paslaptingas yra jo užsiėmimas, įtariant Leną ginklų prekybą. Jau Tailande jo viešbučio kambarys buvo policijos patikrintas, o Madrido vieloje rastas tikras ginklų sandėlys. Tad Ispaniją jis turėjo taip pat apleisti, apsidarė Pietų Afrikoje. Yra vedęs afrikietę, augina 14-metį sūnų.

Šiuo metu Europoje karalystės dar yra: Norvegija, Danija, Švedija, D. Britanija, Belgija, Olandija, Ispanija, tačiau parlamentarinėje santvarkoje. Tad karalystė yra daugiau tradicinė, reprezentacinio pobūdžio. Kunigaikštystės: Liuksemburgas, Lichtenšteinas, Monaco.

* **Kaunas.** Lapkričio 29 d. M. ir K. Petrauskų lietuvių muzikos muziejuje vyko religinės poezijos ir giesmių koncertas. Muziką giesmėms pagal Lacrimos eiles sukūrė A. Vėtra. Eiles skaitė jų autorė.

Šalin karalystę, lai gyvuoja respublika!

Danutė Bindokienė

Kiekvieną kartą, kai žinia sklaidoje dažniau paminima Didžiosios Britanijos karališkoji šeima (ypač sąryšyje su princesės Dianos mirtimi), prisigirsta balsai, kad monarchija moderniajame pasaulyje jau yra tik atgyvenusi seniena. Ją reikėtų gražiai suvynioti ir gelstančius istorijos puslapius ir padėti muziejų vitrinose, kad lankytojai, kurie ilgisi „senų garbingų laikų“, galėtų padusauti prie karališkų eksponatų.

Tačiau mūsų planetoje dar yra pakankamai valstybių, kurių galva vadinama karaliumi, karalene, ar net imperatorium. Daugeliui žinomiausia monarchė yra Didžiosios Britanijos karalienė Elizabeth II. Nors jos valdomoji galia gan ribota, bet simboliškos reikšmės nepraradusi ir didžioji dalis britų už jo kius pinigų nenorėtų atsisakyti savo karališkosios paveldos.

Vienok Didžioji Britanija, nors jau praradusi ankstyvesnes kolonijas kituose žemynuose, šiandien tebesidalina tam tikra jungtimi su 53 pasaulio kraštais. Šešiolikoje Anglijos karalius ir karalienė laikoma ir tos valstybės galva, nors nuo Londono tų valstybių sostinės skiria milžiniški atstumai ir vandenynai.

Tarp geriausiai žinomų kraštų, kuriuos karalienės Elizabeth II vardas jungia su Didžiąja Britanija, yra Kanada, Australija bei Naujoji Zelandija. Tačiau ir jose senoji tradicija jau gerokai braška. Mažai kas tiki, kad išsilaukęs į ateinančių tūkstantmetį, ypač Australijoje, kurioje monarchistus perviršija respublikonės santvarkos rėmėjai maždaug dvigubai.

Š.m. vasario pradžioje Canberroje vyko Konstitucinis suvažiavimas, kurio pagrindinės svarstybos sukosi ne tiek apie dabartinės krašto santvarkos pakeitimą iš monarchijos į respubliką — o kokio pobūdžio respublika Australija turėtų tapti ir kaip suredaguoti šiuo klausimu referendumą, kuris bus tautai pateiktas ateinančiais metais.

Konstitucinis suvažiavimas šiemet labai skyrėsi nuo buvusių trijų prieš kiek daugiau negu šimtą metų (1890 m.), kuomet buvo parašyta dabartinė Australijos konstitucija. Anuomet suvažiavimo dalyviai buvo daugiausia vyresnio amžiaus vyrai, visiškai išjungi-

giant vietinius žemyno gyventojus (aborigenus), kurių kraštą okupavo europiečiai, daugiausia angliai, prieš porą šimtų metų Australiją pavertę parankia kalvinimo vieta, kur galėjo deportuoti ir likimo valiai palikti savo nusikaltėlius. Šiemetiniame suvažiavime iš 152 delegatų beveik pusė sudarė moterys, buvo pakviesti ir penki senieji Australijos gyventojai. Respublikos rėmėjų delegatų tarpe buvo 92, o monarchiją palaikančių — 60, tad nebuvo abejones, į kurią valstybinę santvarką dabartinė Australija linksta.

Respublikos šalininkai tvirtina, kad nelogiška laikyti savo valstybes centru tolimajai Anglijai Londoną, kuomet Australija labiau orientuojasi į Aziją, su kuria turi prekybos ir kitus ryšius. Laikas pasikeitimui yra pribrendęs ir dėl to, kad Australijos visuomenės dauguma jau nesusidėda iš žmonių, turinčių savo kilmės šaknis Didžiojoje Britanijoje, Airijoje, Skotijoje. Nuo Antrojo pasaulinio karo pabaigos iki dabartinių laikų į Australiją atvyko imigrantų iš daugiau kaip 200 kraštų (čia reikia paminėti, kad jų tarpe buvo ir nemažai lietuvių). Valstybė, sukūrusi savitą gyvenimo būdą, kultūrą, galinti didžiulius savo išteklius ir skirtingą gamtą, nesijaučia patenkinta, kad reikia priklauso „Anglijos karūnai“ ir tuo priklausmu dalintis su Kanada, Naująja Zelandija bei pulku maž-snių, net kai kurių gan primityvių, valstybių. Australija save laiko pakankamai subrendusia, kad galėtų eiti į ateitį savarakiškai, ypač ruošiantis pasaulinei olimpiadai 2000 metais.

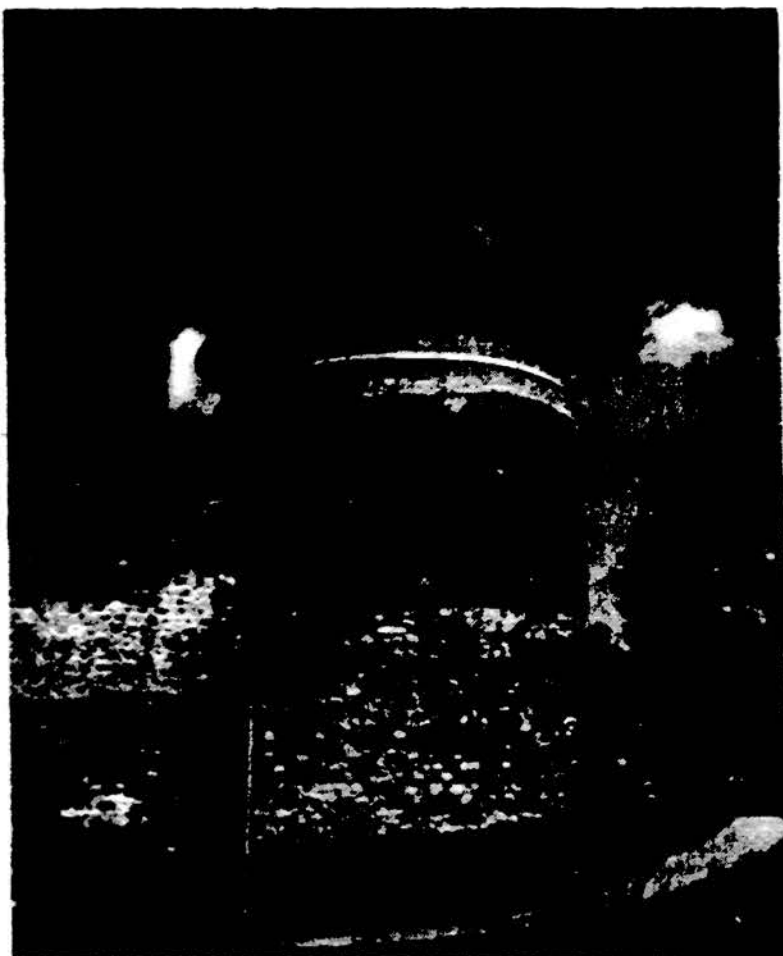
Nors iki 60 proc. australų pasisako už respubliką ir atsisakymą nuo Anglijos karalystės, vienok yra dar pakankamai, pasirodusių iš paskutiniųjų laikų tradicinio valdymo būdo. Daugiausia tai vyresnio amžiaus žmonės, todėl kartais vadinami „žilaisiais“, priklausę vadinamai kilmingsniajai klasei. Jie tvirtina, kad jau pati monarchijos sąvoka sukuria kilnesnį, kultūringesnį, kažkaip labiau civilizuotą, įvaizdį, kurio šiais laikais pasaulyje taip trūksta. Jie taip pat jaučia lojalumą Anglijos karūnai, kuri iš tikrųjų turėjo tik daugiau simboliškos įtakos Australijos valdymosi ar kasdieninio gyvenimo sferose.

sutelktų reikalingą kapitalą, suregistruotų norinčius kurtis ir susitartų su britais dėl autonomijos būsimai lietuvių bendruomenei“.

Kartu su šiuo atsakymu pasiūnčiau A. Kairiui savo laišką plačiau pasisakydamas apie delegacijos siuntimą ir mūsų nesutarimus šiuo reikalu.

Jai Kairys atsakė rugsejo 6 d. laišku, kuriame dėl delegacijos siuntimo padarė priekaištą, kad Vašingtono skyrius neangažavo Joniko ir Kukučio draugijos vardu vykti į Br. Hondurą, ir jei „prie jų būtų prijungęs mane, kaip galintį vykty savo lėšomis, ir prof. Pakštą, kuriam kelionė buvo pažadėta apmokėti, geresnės delegacijos niekada nebūtumėte sudarę ir nesudarysite. Dalykas būtų buvęs jau išspręstas, laikas sutauptas ir davinys jau turėtumėte ant savo stalo“. Po to jis rašo, kad Čikagos skyrius praėjimė susirinkime priėmė tokią rezoliuciją: „Mes pasilikame prie savo nuomonės, kad būsimoji specializacija ar mums prijauniančių delegacija turėtų būti sudaryta iš visų skyrių deleguojant po vieną asmenį. Toki asmenį parenka skyrius ir pasirūpina jo lėšomis... Šiandien mūsų kasoje tam tikslui yra tik 60 dol.“. Toliau Kairys siūlo siųsti „apmokėtą delegaciją“, jei kitokios išeities neturite. Pabandykite surinkti lėšas tiesioginiu būdu. Pvz., išsiuntinėkite laiškus visiems mūsų nariams iš pridėto sąrašo ir pamatysite, kiek jums jie atsitys pinigų. Dolerį sunku išprašyti, o ka bekalbėti apie desimtkę ar dvidešimtkę. Kiti įstojo draugijon tik žingeidumui patenkinti ar prof. Pakšto kalba susizavėję“.

(Bus daugiau)

Trakų pilies detale.

Kauno pilis.

PASTANGOS ĮKURTI ATSARGINĘ TĖVYNĘ BRITŲ HONDURE

JUOZAS VITĖNAS
(Tėsinys)

33

Jokia kultūra neišaugo minkštose sąlygose. Minkštos sąlygos ugdo minkštus žmones. Mūsų katastrofiškai greitas tautinis tirpimas Šiaurės Amerikoje vyksta dėl tų minkštų ir lepių sąlygų, kokių mūsų žmonės niekad nėra turėję. Tačiau protėviai tų, kurie mus čia tirpdo, turėjo daug kietesnes sąlygas, negu mes turėtume Br. Hondure. Jie išugdė stiprias generacijas, kurios ir dabar dominuoja JAV ir Kanados politinį ir ūkinį gyvenimą. 90% šių kraštų gyventojų yra tik anų tirpinys.

Tačiau yra nepagrįstas teiginys, kad besikuriantieji Br. Hondure lietuviai pakliūtų į vargą ir skurdą. Atrodo, kad gerai organizuotiems ir kietai dirbantiems žmonėms yra įmanoma ten susikurti geras gyvenimo sąlygas. Kietas darbas gi dar nėra vieno nesugadino ir nė vienam nepakenkė. Argi, visur kitur gyvendami, mes neturim dirbti?

Klaidingai mano tie, kurie įsivaizduoja tik sunkų darbą su kastuvu džiunglėse, nors aišku, kad kiekvienas darbas ten pareikalaus daug atkaklumo ir kantrybės. Klaida būtų taip pat manyti, jog ten įmanoma įsikurti be atitinkamo kapitalo. Aukšta mechanizacija

yra būtina įsikūrimo sąlyga, o tam kapitalo sutelkti būtų galima tik steigiant bendroves, per kurias didesnis žmonių skaitis išdrįstų investuoti, nors ir nemanydami ten keltis. Reiktų didelio bendradarbiavimo ne tik tų, kurie ten kursis, bet ir tų, kurie ten nesikurs, bet supratę reikalo svarbą surizikuos investuoti bent šiek tiek savo išteklių“.

(Šis Mažeikos straipsnis buvo perspausdintas „Europos Lietuvy“ 8.13 d. ir Australijos lietuvių laikrašty „Tėviškės aidai“, 8.12 d.)

Šiame „Dausuvos“ numery taip pat plati spaudos apžvalga įsikūrimo Br. Hondure klausimais, pranešimas apie delegacijos į Br. Hondurą siuntimą bei jos pirmieji rėmėjai, informacija apie darbo ir pragyvenimo sąlygas Br. Hondure ir laišukai.

Čikagos skyriaus rezoliucija

Išsiuntinėjus šį „Dausuvos“ numerį buvo gautas Čikagos skyriaus susirinkimo tokia rezoliucija:

„Britų Honduro Lietuvių d-jos Čikagos skyrius š.m. liepos 3 d. susirinkime nuodugniai apsvaustęs įsikūrimo Britų Hondure perspektyvas ir su tuo susijusius reikalus priėmė sekančią rezoliuciją B.H.L. d-jos einančiam centro valdybos pareigas Vašingtono skyriui:

1. Kad draugijos veikimas neprieitų prie galutinio žlugimo, bet kad progresuotų, reikalinga nedelsiant išsivirti Centro Valdybą ir paruošti statuto projektą.
2. Biuletinio leidimas esamomis aplinkybėmis yra

vienintelis ryšys tarp išsiblaškiusių narių ir prijaučiančiųjų. Todėl biuletinio leidėjai yra prašomi išsiuntinėti leidinį visų skyrių nariam prenumeratos būdu.

3. Imtis visų reikiamų priemonių pasiūsti ekspertų ekspediciją į Britų Hondurą.

4. Jeigu paaiškėtų, kad yra neįmanoma pasiūsti ekspertų ekspediciją, tada draugijos skyriai neatsiunčiant turėtų pasirūpinti išsiųsti bent po vieną atstovą į organizuojamą ekspediciją.

Britų Honduro Lietuvių d-jos centro valdybos pareigas einanti Vašingtono skyrių prašome nedelsiant atsakyti, kas planuojama sąryšį su iškeltais klausimais ir kas šiuo metu yra daroma“. Pasirašė susirinkimo pirm. Algis Regis, ir sekr. A. P. Bagdonas.

Iš Čikagos skyriaus susirinkimo rezoliuciją buvo atsakyta rugpjūčio 25 d. raštu, kuri pasirašė vicepirm. J. Vitėnas ir sekr. dr. P. Mažeika. Buvo pareikšta, kad visai pritariama reikalui išrinkti centro valdybą ir paruošti statutą. Tam tikslui buvo išsiuntinėti laišukai kviečiant tapti draugijos nariais, o kai turėsime apie du šimtus narių, bus praversti centro valdybos rinkimai, kurie toliau rūpinsis delegacijos į Br. Hondurą pasiuntimu. Taip pat pritarta dėl „Dausuvos“ siuntinėjimo ir paprašyta atsiųsti narių adresus. Delegacijos klausimu buvo pasakyta, jog tai šiuo metu yra mūsų pagrindinis uždavinys. Kol tokia specialistų delegacija nėra patikrinusi sąlygų Br. Hondure, „mes negalim nei kitiems siųlyti ten kurtis, nei patys imtis sekancio žingsnio — steigti tvirtą organizaciją, kuri

JUBILIEJUS

FIL. EGLĖ JUODVALKĖ

Prieš porą mėnesių, išėjęs ir Lietuvoje buvo minima neeilinė sukaktis, LST Korp! Neo-Lithuania deimantinis jubiliejus. Studentų tautininkų korporacija, įkurta 1922 m. lapkričio 11 d. Lietuvos universitete Kaune, pergyvenusi Sovietų Sąjungos ir nacių Vokietijos įvykdytas Lietuvos okupacijas, atgijusi išėjęs ir čia tebeveikianti iki dabar, ne tik sulaukė Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo, bet ir korporacijos Lietuvoje atgaivinimo. Todėl ypatingą dėmesį užsienyje gyvenantiems korporantams ir filisteriams suteikė korporacijos Kaune dabartinės pirminkės magistrantės Gintarijos Samajauskaitės dalyvavimas jubiliejinėje šventėje ir suvažiavime Čikagoje. Šventės išvakarėse įvykęs korporacijos „alutis“ praėjo minorine gaida, be įprasto smagumo, dėl dviejų ilgamečių filisterių, Stasio Viršos ir dr. Leono Kriauceliūno, mirties.

Šeštadienio rytas išaušo šaltas ir miglotas. Į vyokupą P. Baltakio ir V.D.U. Teologijos bei filosofijos fakulteto dekaną, prof. kun. V. Vaičiūno aukotas Mišias rinkosi korporantės ir korporantai, pasiūpę žalio aksomo kepuraitėmis ir juostomis – filijos siaurais, trispalvėmis, o vyrai – platiomis, per klaidą dvispalvėmis, bet taip ir likusiomis. Vyskupas Baltakis priminė korporacijos ir jos narių, gyvų ir mirusių, veiklą Lietuvos kultūriname ir visuomeniniame gyvenime ir meldėsi už juos.

Iškilmingo posėdžio prezidentą sudarė Korp! Neo-Lithuania vyriausioji valdyba: Daiva Meilienė, pirm., Vita Girdvainienė, sekr., Algis Augaitis, izd., Vaclovas Mažeika, arbirer elegantiarum – ir korporacijos Lietuvoje pirminkė Gintarija Samajauskaitė. Vicepirminkas Eduardas Modestas, vyr. valdybos pavadimu, atstovavo korporacijai fil. dr. Leono Kriauceliūno laidotuviuose. Daiva Meilienė pasveikino susirinkusius, pabrėždama sukakties reikšmę. Tylos minute susirinkusieji pagerbė seniau ir pastarosios savaitės metu Amžinyben iškeliauvusius korporacijos narius. Brandaus amžiaus sulaukusią studentų tautininkų organizaciją žodžiu sveikino „Draugo“ vyriausioji redaktorė Danutė Bindokienė ir Los Angeles, New York bei Cleveland padalinių atstovai. Ypač maloni staigmena buvo V.D.U. rektorius prof. V. Kaminskas, prorektorius prof. P. Zakarevičius, prof. A. Avizienis ir prof. kun. V. Vaičiūno atvykimas į neolituanų minėjimą su sveikinimais, lietuviška juosta, universiteto 75-rių metų gyvavimo sukakties žymeniu, leidiniais. Atkreipdami dėmesį

į korporacijos deimantinį jubiliejų ir pabrėždami studentų tautininkų organizacijos svarbą bei veiklą, universiteto Kaune atstovai sureikšmino ir Čikagoje vykusią šventę.

Dalį sveikinimų raštu skaitė Vita Girdvainienė, kiti buvo išspausdinti dailiai apipavidalintoje jubiliejiaus programoje. Paskutinio Korp! Neo-Lithuania pirminko tarpkarinėje Lietuvoje, Sibiro tremtinio ir korporacijos atkūrėjo 1990-tais metais filisterio Juozo Enčerio sveikinimą perskaitė Gintarija Samajauskaitė.

Paskaita apie Korp! Neo-Lithuania istoriją, istoriją ir veiklą skaitė paskutiniosios korporacijos knygos redakcijos kolegijos pirminkas inž. Jonas Jukūnas.

Po pietų pertraukos garbės konsulas Čikagoje Vaclovas Kleiza kalbėjo apie besitariantį Lietuvos prezidento rinkimus ir reikšmingesnius kandidatus: Artūrą Paulauską, Vytautą Landsbergį ir išėjęs Valdą Adamkų.

Po konsulo paskaitos prasidėjo korporacijos dvimetinis suvažiavimas: pareigūnų pranešimai, vyriausios valdybos, kontrolės komisijos, garbės teismo rinkimai. A. Augaitis, D. Meilienė, V. Girdvainienė, V. Mažeika ir E. Modestas sutiko dar vieną kadenciją pasiūlyti vyr. valdybos pareigose. Korp! Neo-Lithuania padalinių veiklos pranešimai buvo labai trumpi, nes veikla padalinių gali tiktai Čikagos padalini ir Korp! Neo-Lithuania vyr. valdyba. Pastarąją korporacijos veiklos dešimtmetį nevyndodama žodžių į vatą apžvelgė fil. Eglė Juodvalkė, siūlydama visą dėmesį telkti į Lietuvą, stiprinant su ja ryšius ir ugdant korporacijos idealais persiimantį jaunimą Lietuvoje. Po karštų diskusijų buvo sudaryta komisija, kuriai vadovauti sutiko fil. Valentiną Krumplis. Ji tirs veiklos pagyvinimo galimybes. Korporacijos nariai nenori laiduoti jos prieš laiką. Ar galėsime buvusios veiklos, šaunių idealų, iš gražių žodžių išsivystyti į bet kokią veiklą, parodyti tik laikas.

Gintarija Samajauskaitė suapibūdino su nemažu skaičiumi korporacijos Lietuvoje paruoštų projektų, kurių įvykdymui reikalinga korporacijos išėjęs finansinė parama. Korporacija Lietuvoje leidžia populiarių studentų laikraštį „Savas“, vienintelį ir nemokamai dalinamą, momentais išgraibstomą, studentijos leidinį Vytauto Didžiojo universitete ir moksleivių laikraštį „Tegyvuoja druska“. Buvo pageidavimų, kad „Savas“ skelbtų daugiau informacijos apie Korp! Neo-Lithuania veiklą. Korporacija Lietuvoje taip pat organizuoja

Vytauto Didžiojo universitetas ir Korp! Neo-Lithuania yra vienmečiai – 1997 metais kartu minėjo deimantinį jubiliejų. Vytauto Didžiojo un-to profesūra sveikina korporaciją jos šventėje, vykusioje 1997 m. lapkričio 28 d. Čikagoje. Iš kairės: prof. dr. Povilas Žygas, prof. dr. kun. Vytautas Vaičiūnas, buvęs rektorius prof. dr. Algirdas Avizienis; kalba dabartinis rektorius prof. dr. Vytautas Kaminskas, šalia stovi Korp! Neo-Lithuania Lietuvoje pirminkė Gintarija Samajauskaitė.

našalių šalpą, auto lenktynes, grožinės literatūros konkursą, keliones po Lietuvą. Neolituanų ruošiamas Naujųjų metų sutikimas turi didelę paklausą ir gausiai pritraukia publikos. Korporacija Kaune 75-rių metų jubiliejiaus proga beveik savaitę šauniai ir įvairiai minėjo sukaktį.

Vakare jubiliejiaus pokylis vyko puošnioje Camelot salėje, Hickory Hills priemiestyje. Iškilmingai papuošti stalai kvietė viešniams ir svečiams skotietis vakariene ir džiaugtis gausiais susitikimais su daugeliu metų nematytais korporantais ir korporanteis. Pilną salę džiugino pakili nuotaika. Sveikinimo žodį pirmasis tarė netikėtai į šventę atvykęs Lietuvos ambasadorius Jungtinės Valstijos Stasys Sakalauskas. Vyriausios valdybos pirminkė Daiva Meilienė pravedė trumpą iškilmingą sueigą ir kartu su vicepirminku Edu Modestu paragino visus pakelti šampano taures sukakties proga. Vyriausioji valdyba nusprendė pagerbti visus gyvus buvusius korporacijos pirminkus ir korporacijas žiedu apdovanotus asmenis, prisegdama kiekvienam rožę.

Iš 18-os gyvų pirminkų dalyvavo Mečys Valukėnas, Vaclovas Mažeika, Rimas Staniūnas, Algis Modestas, Jonas Valkiūnas, Jurgis Lendraitis, Antanas Juodvalkis, Daiva Meilienė, inž. Jonas Jukūnas, Gintarija Samajauskaitė.

Kolegą Vaclovą Mažeką neilaukiai užklupo korporacijos vyr. valdybos staigmena, kai dvi kadencijas pirminkavusiam vyr. valdybai ir daugeliu metųėjusiam kitas pareigas valdyboje, jam buvo įteiktas pagerbimo ženklas – Vytiš.

Korporantai, pasizymėję „Hot Line“ informacijos apie Lietuvą skleidimu Lietuvos Aukščiausioji taryba paskelbus Lietuvos nepriklausomybės atkūrimą bei medicinos reikmenų bei vaistų Lietuvon siuntimu per „Mercy Lift“ organizaciją, taip pat susilaukė

TARP MŪSŲ KALBANT

LYBIAI, LYBIŲ, LYBIAMS

„Aš negaliu suprasti, kodėl žmonės rūpinasi laukinių žvėrių išsaugojimu, o nerodo dėmesio tūkstančiams metų gyvūnų kultūros išlaikymui“. Taip samprotuoja Mara Zirnė, Latvijos Mokslo akademijos narė. Jai rūpi nykstanti lybių kalba ir lybių kultūrinis paveldas. Lybiai, suomių-ugrų kiltis, estų ir suomių gimnastai, prieš porą tūkstančių metų apsigyveno Baltijos jūros pakrantėse, dabartinės Latvijos teritorijoje. Kad iš lybių būtų gan turtingi žmonės. Jie prekiaavo su vikingais, Pskovu, Smolensku, o vėlesniais metais ir su vokiečių pirkliais. Ilgainiui lybiai, veikiami kaimyninių kultūrų, pradėjo silpnėti. Vėliausiomis žiniomis, lybiai jau stovi ant išnykimo ribos. Teigiama, kad Latvijoje beliko tik pora tūkstančių lybių kilmės žmonių. Tačiau iš jų tik keli lybių kalbą laiko savo gimtąja kalba. Vieną 80-tametį senutę mananti, jog vargu ar šio šimtmečio pabaigoje bebus lybiškai kalbančių žmonių. Tai gi lybiai, kaip anksčiau mums artimi prūsai, isirikiuos į išnykusių tautų tarpą. Kaip tyčia, prūsai ir lybiai daugelį metų gyveno prie Baltijos jūros. Iš mūsų žemės, iš Lietuvos, jų gyvenvietės buvo beveik ranka pasiekiamos.

Lybiai daugiausia vertėsi žvejyba. Jų kalendorius buvo padalintas į dvi dalis. Vienas pusmetis skirtas žvejybai, o

įvertinimo. „Mercy Lift“ pirminkini kol. Jurgui Lendraitui ir kol. Lendraitienei įteiktas padėkos raštas. Buvo aišku, kad veiklos korporantai daro garbę korporacijai ir kelia jos vardą.

Išklausk solistės Audronės Gaiziūnienės gražaus balso ir meniškai atliktos kultūrinės programos, akompanuojant Ricardui Sokui, pasotinę dvasinį alkį, korporantės, korporantai, viešnios ir svečiai sėdėjo, gurgkinojo, kalbėjosi, linksminosi, šoko iki po vidurnakčio.

Sauniai atšventė korporacija savo 75-rių metų gimtadienį. Vieno tik truko. Senais, gerais laikais, skambėdavo dainos, galingi balsai drebėdavo sienas. Reikėjo ir šį kartą užtraukti dainą, kad ir truputį aprūdijusiais balsais. Pasigedom kolegų Mažeikos „Grybų“, o ypač tam vakarui taip tikusios dainos: „O sienos laisvės ir džiaugsmų, kur dingot jūs šiandien? Kur Jūs, draugai anų laikų? Nebliko jau nei vieno. Jie išsikirstė kur kas sau, jerumbas gavo, vedė jau. O jerum, jerum, jerum o quae mutatio rerum“.

antrasis kitų reikalų, ypač tinklų, tvarkymui. Lybių gyvenamose vietose nedaug buvo žemdirbystei tinkamos žemės, todėl jų pagrindinė darbo vieta buvo jūra, o pragyvenimo šaltinis – žvejyba.

Šiuo metu pasaulyje kalbama šešiais tūkstančiais kalbų. Tačiau manoma, kad vienos generacijos laikotarpyje beliks tik pusė dabar gyvuojančių kalbų. Prieš daugelį metų dar buvo plačiai vartojama lotynų kalba. Vėliau ji tapo beveik mirusia kalba, nors pastaruoju laiku vėl gerokai padidėjo lotynų kalbą laikraštis. Atviri kalbant, sunku patikėti, kad suomiai, rūpindamiesi lotynų kalbos atgaivinimu, nerodo rimtesnio dėmesio jiems giminingos lybių kalbos merdėjimui.

Pirmosios nepriklausomybės metais latviai neskriaudė jų žemėje gyvenančių lybių. Žinia, nedarė ir reikšmingesnių išimčių jų buities pagerinimui ir jų kalbos puoselėjimui. Tačiau yra žinoma, kad 1931 m. Rygoje buvo pradetas lybių kalbą laikraščio leidimas. Okupaciniais metais (rusų, vokiečių ir vėl rusų) niekas nekreipė didesnio dėmesio į gyvintinius lybių reikalus.

Pastaruoju metu vis dėlto pagyvėjo dėmesys. Dabar jau dedamos pastangos (ar ne per vėlu?) lybių kalbos ir jų kultūros išlaikymui. Rygos universitete nagrinėjama lybių praeitis, istorija ir ateities galimybės. Lybių jaunimui siūloma studijuoti savo kilmės kalbą ir istoriją. Deja, susidomėjimas palyginti nėra didelis.

CLASSIFIED GUIDE

S K E L B I M A I

IVAIRŲS

NEKILNOJAMO TURTO

ELEKTROS ĮVEDIMAI – PATAISYMAI
Turiu Chicago miesto leidimą, Dirbu užmiesty. Dirbu greitai, garantuoti ir sąžiningai.
773-779-3313
KLAUDIJUS PUMPUTIS

Lietuvis, lauko priežiūros darbu (landscaping/maintenance) bendrovės savininkas. Washington, D.C., ieško darbininko, kuris galėtų atlikti lauko priežiūros darbus. Pradinis mokestis \$6 į valandą. Gaima dirbti 10-12 valandų per dieną su viršvalandžiais. Reikalingas darbo leidimas. Suteikiamas pigus butas – \$130 mėnesiui. Kreiptis tel. (202) 244-2373.

AUTOMOBILIŲ, NAMŲ, SVEIKATOS, IR GYVYBĖS DRAUDIMAS.
Agentas Frank Zapolis ir Off. Mgr. Aukšė S. Kane kalba lietuviškai.
FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Tel. (708) 424-8654
(773) 581-8654

TAISOME SKALBIMO IR DŽIOVINIMO MAŠINAS, ŠALDYTUUVUS, ŠILDYMO SISTEMAS, VIRYKLAS, ORO VESINTUVUS.
H. DECKYS
Tel. 773-585-6624

Parduodu auto '93 BMW 325 i; automatinis.
Galiu padėti su finansavimu.
Tel. 773-671-6672.

Reklamuojame DRANGAI!

GREIT PARDUODA

RE/MAX REALTORS
(773) 586-5959
(708) 425-7160

RIMAS LSTANKUS

- Greitas ir sąžiningas pataravimas
- Nuosavybių įkainavimas veltui
- Perkame ir parduodame namus
- Pensininkams nuolaida

Century 21 **KMIEK REALTORS**
7922 S. Pulaski Rd.
4365 S. Archer Ave.

DANUTĖ MAYER

773-284-1900

Jei norite parduoti ar pirkti namus kreipkitės į **Danutę Mayer**. Ji profesionaliai, sąžiningai ir asmeniškai pataravims. Įkainavimas veltui.

Vilniuje parduodamas 2 kamb. butas trečiame aukšte.
Su visais patogumais: baldai, tel., šaldytuvas.
Tel. 773-471-4263.

Moteris ieško bet kokio darbo.
Gali gyventi kartu.
Tel. 1-773-925-2364.

TRANSPAK įstaiga atidaryta

KETVIRTADIENIAIS iki 7 val. vakaro

Siuntiniai į Lietuvą laivu arba oru.

Baldai ir komercinės siuntos.

Pinigai pervedami doleriais – nuo išsiuntimo

dienos į gavėjo rankas per 2-5 dienas.

Įstaiga Floridoje: vedėja Vida Meiluvienė

Tel. d. (813) 360-9881, n. (813) 360-1364.

TRANSPAK, 4545 West 63rd St.,

Chicago, IL 60629

Telefonas (773)-838-1050

Atstovybė Lietuvoje: Vilnius, 26-24-27, 26-28-27

Pasaulio spaudoje neseniai pasirodė vienas kitas straipsnis Latvijos lybių tema. Kai kurių laikraščių redaktoriai net teikėsi parašyti įžanginius straipsnius. Tačiau vargu ar geranoriškos pastangos turės bent kokios įtakos lybių kalbos ir pačios tautos gyvastinumo užtikrinimui. Beveik visiškai padėtis? Nors ir nenoromis, bet tenka taip pasakyti.

Petrus Petrutis

* Teismas nusprendė likviduoti 35 milijonus litų skolingą buvusią elektronikos įmonę „Nuklonas“ Šiauliuose. Įmonės turtas bus parduotas iš varžytinių.

Niekad neapsigausi, jei nezinodamas kito paklausai.

Vilniaus „Naujųjų skliautų“ galerijoje vasario 3 d. atidaryta paroda „Lenkų velnias“. Ekspozitai atvežti iš Varšuvos įsikūrusio privataus Velnų muziejaus.

KVIEČIAME ATIDARYTI MŪSŲ 88-tųjų METŲ SUKAKTUVINĮ C.D.

Earn 5.50% APY
9 Month CD
Minimum \$1,000

CD Annual Percentage Yield (APY) accurate as of publication date. Offer can be withdrawn at any time. Penalty for early CD withdrawals. Not available for IRAs.

Mes kalbame lietuviškai

PROSPECT FEDERAL SAVINGS BANK

11139 S. Harlem Ave.
Worth, IL 60482
(708) 361-8000

1715 W. 47th St.,
Chicago, IL 60609
(773) 523-3145

6858 S. Pulaski Rd.
Chicago, IL 60629
(773) 581-6500

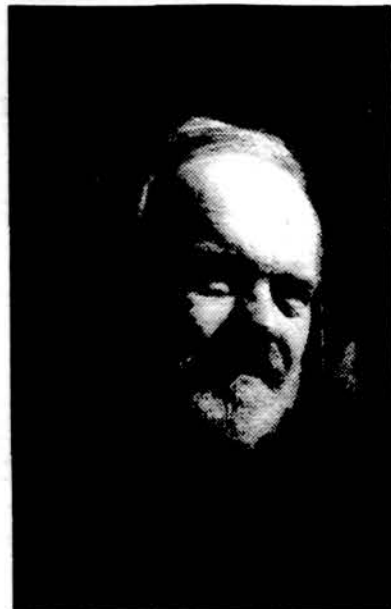
Indėliai apdrausti Federalinės valdžios iki \$100,000

Korp! Neo-Lithuania 75-mečio paminėjimo Mišiose, kurias aukėjo vysk. Paulius Baltakis, OFM. Iš kairės: Vincintina Jurkūnienė, Danutė Bindokienė, Jonas Jukūnas, Eglė Juodvalkė ir kiti. Nuotr. V. Kasniūno

LIETUVIŲ JĖZUITŲ VEIKLOS PERSPEKTYVOS

Pokalbis su Lietuvos ir Latvijos jėzuitų provincijoliu kun. Antanu Saulaitiu, SJ.

Kun. Antanas Saulaitis, SJ.

— **Prašome papasakoti, kaip geografiniu požiūriu pasiskirsčiusi Jėzaus draugijos ir kokia vieta joje užima Lietuvos ir Latvijos provincija?**

— 23,000 Jėzaus draugijos narių susiskirstę į 10 grupelių, arba asistencijų. Vienai iš jų, Vidurio Europos asistencijai, priklauso abi Vokietijos provincijos, Šveicarija, Austrija, Olandija, Vengrija ir mes, Lietuvos bei Latvijos jėzuitai. Jei kurioje nors teritorijoje darbuojasi nedaug jėzuitų, jie sudaro Jėzaus draugijos sritį.

Istoriskai taip susiklostė, kad i Lietuva jėzuitai prieš 430 metų atvyko iš Austrijos provincijos. Tai suformavo ryšį su Vakarų Europa tradicija. Remdamiesi šia tradicija 1923 - 1924 m. Lietuvoje jėzuitų vienuoliją atkūrė vokiečių jėzuitai. Todėl daugiausiai tiesioginių ryšių turime su Vokietija. Mūsų jaunimas mokosi vokiečių kalbos, nes dalį savo studijų atlieka vokiečių kalbančiose kraštuose. Tiesa, paprastai dalis studijų vyksta vienoj šaly, kita dalis — kitoj. Visai įmanoma, kad žmogus kurį laiką gyventų Vokietijoje ar Austrijoje, po to Prancūzijoje ar Italijoje.

Prieš karą egzistavo Latvijos ir Estijos jėzuitų misija, kur dirbo olandai jėzuitai. Iš jų keli žuvo, kai turėjo išvažiuoti dėl sovietų okupacijos. Dabar liko 5 latviai jėzuitai. Užuoat atskyrus mažą grupę, 1992 m. buvo sudaryta bendra Lietuvos ir Latvijos jėzuitų provincija. Sykiu sudaryta Rusijos sritis, kurios užuomazga buvo 12 mūsų provincijos jėzuitų. Dabar jų jau dvigubai daugiau, juos valdo vyresnysis iš Maskvos. Iš Lietuvos provincijos atidavėme vyskupą Juozą Vertą, reziduojantį No-

vosibirskė, tėvą Kazimierą Žilį, dirbantį Gudijoje. Rusijos sričiai priklauso ir Ukraina.

— **Kokia Vakarų išeivijoje besidarbuojančių lietuvių jėzuitų priklausomybė?**

— Per Antrąjį pasaulinį karą Slovakijos, Vengrijos ir mūsų provincijos studentai atsidūrė už geležinės uždangos, sugrįžti buvo neįmanoma. Kad neišsibarstytų, jie sudarė atskirus vienetus Kanadoje, JAV, Vakarų Europoje, daugiausia rūpindamiesi savo tautybės žmonių sielovada. Kadangi oficialiais būdais susisiekti su Lietuva negalėjo, mes, išeivijos jėzuitai, turėjome asmenį,ėjusį provincijolo pareigas, nors oficialiai jis nebuvo provincijolas. Šias pareigas paeiliui ėmė po šešerius metus. Taip tęsėsi nuo 1949 iki 1990 metų, kol atsirado galimybė vėl susivienyti ir turėti vieną provincijolą. Vienų metų užsienyje buvo 30 lietuvių jėzuitų, dabar yra 15. Kiti — iš Lietuvos atvykę studentai.

Stipriausias išeivijos jėzuitų centras yra Čikagoje. Ten buvusi pagrindinė užsienio lietuvių kolonija užsienyje ir pagrindinė jėzuitų darbavietė. Kai prieš 30 metų įstojau į Jėzaus draugiją, Čikagoje dirbo 17 lietuvių jėzuitų. Iš ten išsiskirstė sielovadai į Braziliją, Urugvajų, Klivlendą (JAV). Pastaruoju metu Čikagoje buvome septyni, dabar liko šeši lietuviai jėzuitai.

Lietuvių jėzuitų Amerikoje būta 1931 metais. Jie dirbo visose lietuvių parapijose, anais laikais surinko milijoną dolerių jėzuitų gimnazijai.

Visi, kurie po karo įstojome į Jėzaus draugiją, rengėmės vietinėse amerikiečių jėzuitų provincijose bei naujokynuose. Niekad išeivijoje neturėjome ir neplanavome turėti savo atskiros naujokyno.

— **Kaip nuo šventojo Ignaco laikų iki pastarosios generalinės Jėzaus draugijos kongregacijos 1995 m. kristalizavosi tai, ką įprasta vadinti vienuolijos charakterizma?**

— Vienu laiku XIX amžiuje vienuolijos buvo linkusios supanašėti. Visi dirbo parapijose labai panašų sielovados darbą — tiek pranciškonai, tiek jėzuitai ar kiti vienuoliai. Vatikano II Susirinkimas paskatino vienuolijas gilintis į tai, kodėl jos buvo susikūrusios, buvo 12 mūsų provincijos jėzuitų. Dabar jų jau dvigubai daugiau, juos valdo vyresnysis iš Maskvos. Iš Lietuvos provincijos atidavėme vyskupą Juozą Vertą, reziduojantį No-

Jėzuitams apmačius savo pašaukimą, išryškėjo keli dalykai. Viena pagrindinių įval-

gu buvo tai, kad negali būti tikėjimo, jeigu nėra teisingumo. Pasak Šventojo Rašto, tikėjimas pasireiškia teisingumo darbais. Dėmesio reikia skirti ir tiems visuomenės sluoksniams, kurie atsidūrė visuomenės nuosalyje, pavyzdžiui, migrantams, pabėgėliams. Apie 100 jėzuitų ir 1,000 pasauliečių dirba pabėgėlių stovyklose visame pasaulyje. Jėzuitai yra labai stiprūs Indijoje.

Antra svarbi sritis yra religijos ir kultūros sąveika. Čia turima galvoje žiniasklaida, įvairūs judėjimai, Europos vienijimasis, krikščioniškųjų vertybių skleidimas šiandienos civilizacijoje, kuri gali jau nebesuprasti Šventojo Rašto žodžių ar sąvokų. Kaip tokioje aplinkoje skleisti Evangeliją žmonėms suprantamu būdu? Kultūros ir religijos sąveika yra labai svarbi. Ne tik atskiri žmonės, bet ir pati kultūra būtu krikščioniškos. Universitetuose tikėjimą ir socialinį teisingumą reikia ugdyti, ne vien šaltai dėstyti. Mūsų indėlis į kultūrą yra du šimtai aukštojo mokslo įstaigų. Jėzuitai darbuojasi ir Europos vienijimosi srityje, stengdamiesi, kad ekonominės varžybos nebūtų užmirštas krikščioniškas aspektas.

Popiežius Jonas Paulius II nepaprastai daug ir gerai rašo apie socialinius uždavinius. Deja, daugelis atkreipia dėmesį tik į jo pasisakymus moralės bei dogmų klausimais. Popiežius ypač pabrėžia socialinių institutų, socialinės veiklos svarbą. Pas mus, i Lietuvą, jėzuitai iš Vokietijos ar Olandijos atvyksta organizuoti socialinių kursų.

Vatikano II Susirinkimo nuostatos tik dabar gali laisvai skleisti vadinamojoje Rytų Europoje. Tačiau net ir tikėjimo varžymo laikais jėzuitai, neturėdami visų dokumentų, žinių bei ryšių, bet remdamiesi šv. Ignaco lavybomis, suprato tikėjimo ir teisingumo santykį. „Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronika“ rado si grynai iš dvasinės nuojautos, kurią savo ruožtu įkvėpė šv. Ignaco Dvasinės pratybos. Tai labai puikiai liudija, kad tikėjimo ir teisingumo ryšys nėra dirbtinai sugalvotas ar kieno nors įpirštas. Jis kyla iš pačios Evangelijos.

— **Ar Jėzaus draugijoje tebėra vienuolių, nesiekiančių kunigystės šventimų, vadinamųjų brolių? Kokios tendencijos pastebimos?**

— Brolių kažkodėl mažėja. Jėzuitai broliai būdavo taip pat gerai išsilavinę kaip ir kunigai. Vilniaus šv. Jonų baž-

nyčią išpuošę broliai turėjo kitą specialybę, nebūdavo kunigai, bet jiems patikdavo jėzuitų misija. Vėliau kažkaip paplito įsitikinimas — esą broliai negabūs, tinkami tik rankų darbui. Ir šiuo metu aš pažįstu brolių, kurie yra puikūs profesionalai, universitetų profesoriai. Jie turi pašaukimą jėzuitų misijai, bet ne kunigystei.

— **Kokios bendruomenės ar pasauliečių draugijos sėmėsi iškėpimo iš ignaciškojo dvasingumo? Ar jėzuitai turi ką nors panašaus į pranciškonų tretininkus?**

— Praeitame šimtmetyje buvo įsteigta bene 1,500, daugiausia moterų, vienuolijų. Jų konstitucijos daugiausia rėmėsi jėzuitų konstitucija arba pagrindiniais regulos straipsniais. Daugelis vienuolių turi šį tą jėzuitišką, nes vienas iš jėzuitų užsiėmimų yra vesti įvairiausias rekolencijas, tarnauti kitoms vienuolijoms, kunigams, taip pat diecezinėms seminarijoms.

Tais laikais, kai jėzuitai vadovavo Vilniaus universitetui, reikišėsi jėzuitų socialicija. Ji daug kur pasaulyje atgaivinama, labai puikiai gyvuoja Pietų Amerikoje, Afrikoje, Azijoje ir iš dalies JAV. Krikščioniškojo gyvenimo bendruomenės turi labai gerus įstatus bei gaires, nors yra nepriklausomos draugijos, palaiko su jėzuitais glaudžius ryšius. Dar vieną svarbų sambūrį sudaro jėzuitų gimnazijos, universitetai, pradžios mokyklas baigę žmonės. Jėzuitai vadovauja apie 600 mokslo ir beveik 200 aukštojo mokslo įstaigų. Šių mokyklų auklėtiniai irgi palaiko ryšius ir bendradarbiauja su jėzuitais. JAV ir Europoje yra nemažai savanorių. Tai įvairaus amžiaus pasauliečiai, kurie drauge su jėzuitais darbuojasi daugiausia socialinėje srityje, neturtingų žmonių mokyklose, institutuose. Kai kurie iš jų jaunuolių metams ar dvejiems prisideda prie jėzuitų, dirbančių tarp indėnų, eskimų, ten, kur yra sunku.

Per pastaruosius 15 metų atsirado kažkas panašaus į pranciškonų tretininkus. Tarp jėzuitų tai naujas reiškinys. Žmonės tam tikram laikui, tam tikru būdu pasizada būti tos vienuolijos bendrininkais. Bandymo laikotarpis yra labai skirtingas. Kai kuriose vienuolijose praktikuojamas tarsi laikinas įstojimas į bendruomenę. Pavyzdžiui, jei našlė ar jaunuolė nejaucia pašaukimo būti sesele, bet vis dėlto nori kaip nors prisidėti, ji rašo sutartį, kuria metams, dvejiems ar penkeriems įsipareigoja laikytis namų tvarkos, paklusnumo, kartu dirbti, prisidėti savo pastangomis ir lėšomis; praėjus nustatytam laikui, toks asmuo gali išeiti, daryti ką nori.

— **Ar šias naujas bendruomeninio gyvenimo formas nulemia tik vienuolystės pašaukimų mažėjimas? Gal tai laikytina pozityviu išsūkiu Bažnyčiai?**

— Šiuo atveju svarbiausias yra Bažnyčios noras — visų žmonių dalyvavimas, tarnystė ne tik šeimoje, bet ir darbe ar mokykloje. Ateinantis šimtmetis vadinamas pasauliečių Bažnyčios šimtmečiu. Taip buvo pradžioje, kai pagrindinį vėžimą Bažnyčioje traukė tikintys pasauliečiai. Taip turėtų būti ir ateityje. Vienuolių tikslas yra padėti kitiems tą vėžimą traukti. Būdingas šio šimtmečio ženklas — nuolatinio diakonato atgaivinimas. Pavyzdžiui, JAV, Brazilijoje yra po dešimtį tūkstančių diakonų. Lietuvoje nuolatinio diakonato kol kas neturime.

Pasaulyje santykinis vienuolių, kunigų skaičius mažėja.

Yra vienuolių, kurių nariai išmiršta arba susivienija su kitomis vienuolijomis. Bažnyčioje visada bus kokių nors vienuolių. Išlikis tos, kurios atsinaujina ir daro tai, kas aktualu. Tokiomis bendrijų formomis kaip, pavyzdžiui, pranciškonų tretininkų siekiam ne pagrausinti vienuolių, bet skleisti Pranciškaus dvasią. Tą patį galima pasakyti ir apie jėzuitų socialicijas; svarbu pasiūlyti atramą bendraminčių būrelyje, bendruomenėje. Ir ateities Bažnyčioje nebus įmanoma išlikti katalikišku ar krikščioniu be būrelio, mažesnio už parapiją ir didesnio už šeimą.

— **Kokie svarbiausi jėzuitų veikimo barai Lietuvoje?**

— Jėzuitai paprastai iš pradžių nesiimdavo parapijų sielovados, nes su jomis buvo susietos pastovios pajamos. Dabar ketvirtadalis jėzuitų dirba parapijose, bet tai parapijos, pasižymincios sudėtingomis sielovados sąlygomis. Mūsų atveju jėzuitai emė dirbti Klaipėdoje, nes tai uostamiestis, mišiniškas miestas, o turėjo tik vieną bažnyčią. Dabar Klaipėdoje puikiai dirbama su gatvės vaikais, yra sielovados centras ir visa kita. Biržai yra įdomi vieta konfesiniu požiūriu, kultūrų sankryža — ten esama evangelikų reformatų, stačiatikių, baptistų, katalikų. Dar trys nepaprinės bažnyčios yra Vilniuje, Kaune ir Šiauliuose. Pakruojyje ir Garliavoje jėzuitai dirba parapijose. Kulautuvoje turi savo rekolencijų namus, todėl irgi dirba vietos bendruomenėje.

Dabar Atgimimo metais Lietuvos jėzuitai nusprendė sielovados pirmenybę teikti vidurinei mokyklai arba jaunimo auklėjimui. Todėl tiek daug dėmesio skiriama gimnazijoms, vaikų tėvams. Kauno jėzuitų gimnazija atkurta prieš aštuonerius metus, Vilniuje — prieš trejus. Tos dvi gimnazijos reikalauja visų mūsų išteklų ir pastangų.

Septyni jėzuitai dėsto Lietuvos universitetuose. Mūsų jėzuitai Klaipėdoje buvo katechetikos, religinio auklėjimo fakulteto iniciatoriai.

— **Kitas veiklos baras — žmonių dvasinė palyda ir rekolencijos, kuriose dalyvaujant žmonės gali išieškoti, kaip Dievas veikia jų širdyse ir ką kalba jų gyvenime.**

Jėzuitams artimesnė žodžio, ne stalo tarnyba, jeigu taip galima sakyti. Tėvas Leonas Zaremba yra Kauno Tarpdiecinių kunigų seminarijos dvasios vadas. Tai labai svarbi tarnyba Lietuvos kunigijai.

— **Ar ketinate tęsti „Laiškų lietuviams“ leidybą? Galbūt yra minčių perkelti redakciją į Lietuvą?**

— „Laiškus lietuviams“ išeivijoje ketiname leisti tol, kol bus įmanoma, tačiau tai darysime pasauliečių jėgomis. „Laiškai lietuviams“ neturi nė vieno apmokamo tarnautojo. Jei toks žurnalas būtų leidžiamas Lietuvoje, reiktų bent aštuonių apmokamų tarnautojų. Be to, patirtis rodo, kad perkėlus žurnalą į Lietuvą, neišvengiamai keistųsi jo veidas. Pakanka pažvelgti į analogiškus žurnalus, kurie čia buvo perkelti. Spaudos darbas yra labai svarbus, nepaisant radio, kompiuterių, interneto, televizijos. Apskritai jėzuitai stengiasi žvelgti į laiko ženklus ir daryti tai, kas praktiška.

— **Ar kaip provincijolas numatote kokių nors naujų veiklos prioritetų?**

— Per pastaruosius 7-8 metus Lietuvos ir Latvijos provincijos kryptis jau nusistovėjo, tad belieka ją žengti. Aš sieksiu, kad jėzuitai turėtų

DRAUGAS, ketvirtadienis, 1998 m. vasario 19 d.

5

tvirtesnį pagrindą, kuo daugiau mokytojų ir lavintųsi, palaikytų ryšius su giminingomis įstaigomis kitose šalyse. Mūsų parapijas, mokyklas, socialinius darbus reikia susieti su pasauliniais panašų įstaių ar bendruomenių tinklais.

— **Dėkojame.**

Kalbėjosi
Kastantas Lukėnas
„Bažnyčios žinios“,
1998 m., Nr. 1

„DORINIS UGDYMAS MOKYKLOJE“

Sausio 8 d. Švietimo ir mokslo ministerijoje rajonų švietimų skyrių inspektoriams, globojantiems etikos bei tikybės mokymą, buvo rengtas seminaras „Dorinis ugdymas mokykloje“. Seminarą apie glaudų tikybės ir etikos ryšį kalbėjusi VDU Tikybės katedros vedėja A. Stasiulevičiūtė užsiminė, kad rengiami nauji vadovėliai, kuriuose šie dalykai gretinami. Prelegentė suklasifikavo pažeidimus pamokose — tai teorizacija, kai mokytojas nežiūri, kuo vaikai gyvena, o tik

moko maldų ir skaito Šventąjį Raštą; pažymio rašymas; etikos ir tikybės supriešinimas; pseudodvasingumas. Viceministras V. Lamanauskas apibūdė pagrindines problemas, išskylančias mokant tikybės ir etikos. Vyskupas J. Boruta, SJ, apžvelgė istorinį Bažnyčios ir mokyklos kelią, kalbėjo apie krikščionybę ir mokyklą Lietuvoje. Anot ganytojo, religija padeda išsaugoti žmogaus orumą. Ji reikalinga iki pat paskutinės gyvenimo valandos. Vyriausybės patarėjas religijos klausimais P. Plumpa supažindino su LR religinių bendruomenių įstatymais. Anot pranešėjo, kiek yra neoficialių religinių bendruomenių paaiškės kitais metais per visuotinį gyventojų surašymą. P. Plumpa apžvelgė sektas Lietuvoje. Jo manymu, paaugliams būdingas troškimas protu pažinti ir priimti kartais nesvarbu kokią tiesą. Ta sąvoka puikiai naudojasi sektos. Pasak prelegento, religija — tai gyvenimo būdas, ir tikybės pamokos neatlieka savo funkcijos, jeigu to neįmoko. BŽ, 1998 m., Nr. 2

A.†A. PETRAS ŠILINIS

Gyveno Čikagoje, Marquette Parko apylinkėje.

Mirė 1998 m. vasario 15 d., 11:01 val. vakaro, sulaukęs 94 metų.

Gimė Lietuvoje, Skapiškio apskrityje, Kundrenėlių kaime. Amerikoje išgyveno 49 m.

Nuliūdę liko: sūnūs Vidmantas ir Rimantas; mairios Janina ir Marytė; anūkės Aušra ir Rasa; sesers duklė Ligija, jos duklė Rasa ir sūnus Šarūnas su šeimomis. Taip pat draugai ir pažįstami Amerikoje ir Lietuvoje.

Velionis pašarvotas penktadienį, vasario 20 d. nuo 2 iki 9 v.v. Petkus Marquette laidojimo namuose, 2533 W. 71 St.

Laidotuvės įvyks šeštadienį, vasario 21 d. Iš laidojimo namų 9 val. ryto bus atlydėtas į šv. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, kurioje 9:30 val. ryto bus aukojamos šv. Mišios už velionio sielą. Po Mišių velionis bus palaidotas Tautinėse lietuvių kapinėse.

Nuoširdžiai kviečiame gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: sūnūs, mairios, anūkės ir kiti giminės.

Laidotuvių direkt. Donald M. Petkus, tel. 800-994-7600.

SEPTYNERIŲ METŲ MIRTIES SUKAKTIS

A.†A. TEKLA RUČAS

Brangi Mamytė, aš Tavęs negaliu pamiršti! Bėga dienos be Tavęs, ir skauda širdis — pasiilgau Tavo šilto šypsenos ir Tavo švelnaus veido. Tavo vieta tuščia, ir niekas nekada jos užimti neįstengs...

A. Tekla gimė Lietuvoje, 1888 m. vasario 25 d., mirė Čikagoje, 1991 m. vasario 27 d., sulaukusi ilgų ir gražių 103-ju metų.

Šv. Mišios už velionę Teklą bus aukojamos trečiadienį, vasario 25 d., 8 val. ryto šv. M. Marijos Nekalto Prasidėjimo bažnyčioje ir penktadienį, vasario 27 d. 7 val. ryto Tėvų Marijonų koplyčioje.

Prašau pasimelsti už mano Mamytę.

Duktė Sabina Henson.

Brangia Motinai

A.†A. SOFIJAI BRINKIENEI

Lietuvoje mirus, reiškiamė nuoširdžią užuojautą dr. ZIGMUI BRINKIUI ir jo šeimai.

Birutė Butkienė
Dalia ir Vytautas Černiai
Ema Dovydaitytė
Grazina ir Juozas Raibiai

Irena ir Vytautas Tamošiūnai
Raisa ir Pranas Urbanai
Aldona ir Jonas Zmuidzinai

Iš Lietuvos Krikščionių demokratų svarstybių dėl Švietimo ministerijos veiklos Vilniuje vasario 12 d. Iš kairės: Seimo narys ir ekonominės komisijos pirm. dr. Albertas Šimėnas, Seimo narys ir LKDP atsakingas sekretorius Algis Kasėta, viceministras Vytautas Janonis, viceministras Vidmantas Adomonis ir svečias iš Čikagos Jonas Pabedinskas.

Nuotr. Antano Tumėno

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

NAUJOJI JAV LB KRAŠTO VALDYBA

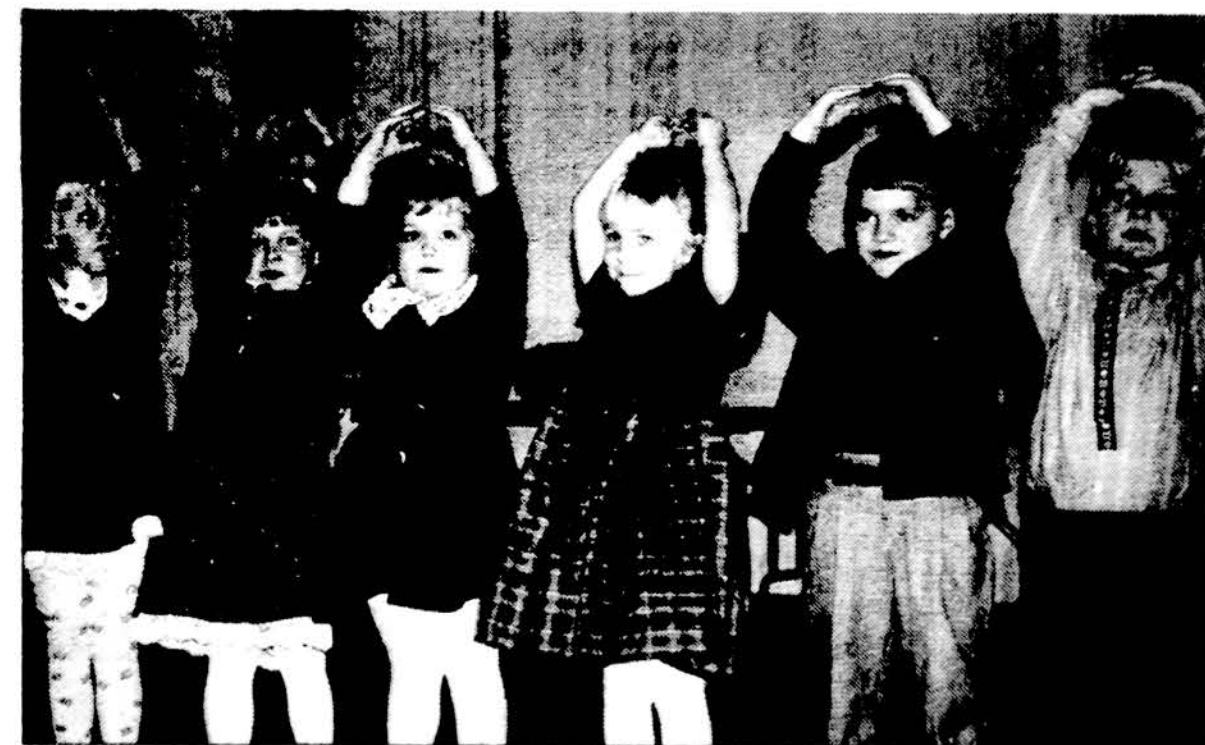
JAV LB Krašto valdyba, patvirtinta XV LB tarybos sesijoje 1997 m. lapkričio mėn., pasiskirstė pareigomis taip: pirmininkė **Regina Narušienė**, vykdomasis vicepirmininkas, Kultūros tarybos pirm. **Marija Remienė**, Švietimo tarybos pirm. **Regina Kučienė**, Socialinių reikalų tarybos pirm. **Birutė Jasaitienė**, vicepirmin. mokslo reikalams dr. **Vitolis Vengris**, Ekonominio reikalų tarybos pirm. **Vytis Rastutis**, vicepirmin. organizaciniams reikalams **Vytas Maciūnas**, vicepirmin. informacijai **Jūratė Budrienė**, Religinių reikalų tarybos pirm. **Margarita Bareikaitė**, sekretorė ir reikalų vedėja **Kristina Proskutė Mengeling**, izd. **Ramutis Pliūra**, vicepirmin. sporto reikalams **Algis Tamošiūnas**.

JAV Krašto valdybą taip pat įeina: JAV Jaunimo sąjungos pirm. **Mike Mikolaitis**, JAV LB Visuomeninių reikalų įstaigos Vašingtone vedėja **Audronė Pakštienė**, „Bridges“ žurnalo redaktorė **Rasa Ardytė Juškie**.

Regina Narušienė.

„Chicago Tribune“ dienraštis vasario 18 d. laidoje išspausdino savo korespondento Maskvoje Colin McMahon „Laiskai iš Vilniaus“ (Letter from Vilnius), pavadintą „Baltic freedom in '91 deepens the spirit of 1918“. Netrumptomame straipsnyje labai šiltai ir palankiai aprašoma Vasario 16-osios reikšmė lietuviams tėvyneje ir užsienyje, šios šventės iškilmes Vilniuje, paminint, kad dr. Jono Basanavičiaus kapo nebuvo galima matyti per gausybę gėlių, kurias sunėšė žmonės, noredami pagerbti ir prisiminti savo didįjį savo tautos Atgimimo Tėvą.

„Žiburelio“, lietuviškos Montessori mokyklės, auklėtiniai atlieka Kaledų eglutės programą. Iš kairės: Rima Lintakaitė, Vija Kasnionaitė, Milda Savickaitė, Kristė Lapkutė, Petras Tausas, Antanas Mockus.

PAGERBTAS STANLEY BALZEKAS, JR

Stanley Balzekas, Jr, Balzekas Motor Sales, Inc., pardavėtuvas prezidentas, š.m. sausio 31 d. pagerbtas 1998 m. „Time“ žurnalo „Quality Dealer“ žymeniu. Šiuo metu Amerikoje yra daugiau kaip 20,500 automobilių prekybos įmonių, iš jų 74 buvo pristatytos 29-to metinio žymens skyrimo komisijai, kurią sudarė University of Michigan Graduate School of Business Administration fakulteto žmonės.

Stanley Balzekas, Jr

Jam ir kitiems pagerbtiems žymenys buvo įteikti National Automobile Dealers Association suvažiavimo metu New Orleans mieste, dalyvaujant per 20,000 žmonių, susietų su automobilių pramone.

KALĖDŲ ŠVENTĖS „ŽIBURĖLYJE“

1997 m. gruodžio 19-osios rytmetį „Žiburelio“ Montessori mokyklėlė rinkosi gražiai papuošti vaikučiai, juos lydėjo mamytės ir tėveliai nešini skaniais šventiniais užkandžiais; broi ir močiutės bei seneliai, broliukai ir sesutės.

Vaikučiai susirinko į klasę — o visi žiūrovai į didžiąją PLC salę, kuri buvo paruošta ir pasirodymui, ir vaišėms.

Sales pakyla puošė išradinagai iš vaikučių delniukų antspaudų išdėliota eglutė, vaikučių piešiniai. Čia jau iš vakaro šauniai padirbėjo mokyklos vedėja Vida Slapšienė, tuo sukurdamą jaukią ir kuklią aplinką mažųjų pasirodymui. Salę paruošti padėjo tėvų komitetas, vadovaujamas Birutės Mockienės.

Tyliai suskambo varpeliai, o po to vis arčiau ir arčiau. Salėje šurmulytės bematant nutilo, visi sukluso ir sužuro link durų, pro kurias su skambalėliais rankose įžengė mūsų mažieji „žiburiukai“. Jie atrodė tokie maži ir nedrąsūs toje didelėje salėje.

Sveikinimo žodį tarė ir gražius palinkėjimus visiems išsakė mokyklos vedėja Vida

Slapšienė, po to visus susirinkusius pasveikino tėvų komiteto pirmininkė Birutė Mockienė.

Prasidėjo programėlė, taip gražiai ir sumaniai paruošta nenuilstančių „Žiburelio“ mokytojų. Skambėjo „Penki sniego seniai“, „Kaledos“, „Snaižės“ ir kitos nuostabios dainelės bei eilėraštukai, palydėti vaikučių gestais ir judesiais, taip puikiai atitinkančiais dainelių turinį.

Besibaigiant programėlei, kai kurie vaikučiai jau pradėjo duris dairytis, belaukdam Kaledų senelio. Kad jis greičiau pasirodytų, paskutinį dainelės „Sveikinam Kaledų senelį“ posmą taip garsiai ir gražiai užtraukė, kad Kaledų senelis tuoj pat pasirodė. Vaikučiai susėdė ir Kaledų senelis pradėjo dalinti dovanėles.

Maloniai pabendraus su Kaledų seneliu, prasidėjo teliu paruoštos vaišės. Prie vaišių stalų nuskubėjo ne tik išalkę mažieji, bet ir jų mamytės bei tėveliai, o taip pat ir visi kiti svečiai bei žiūrovai galėjo atsigaivinti vaisiais, pasmaguriuoti saldumynais ar pasistiprinti sumuštiniais ir kava.

Tokioje malonioje šventiškoje aplinkoje visi gavo progos tarp savęs pabendrauti, pakalbėti su mokyklos vedėja ir mokytojom, kurių dėka gyvuoja „Žiburelis“ — ši nuostabi lietuviška salė — kur taip gražiai vaikų lūpomis tariami skamba lietuviški žodžiai, dainos, posmai.

Kad „Žiburelis“ šviestų mums visiems ir išliktų ateities kartoms labai prašome apsilankyti „Žiburelio“ ruošiamoje madų parodoje „Skambek, Pavasarėli“, vyksiančioje 1998 m. kovo 15 d. 12 v. p.p. Drury Lane, Oak Brook. Del rezervacijų skambinti Dainai Siliūnienėi tel.: (630) 852-3204.

Loreta Lagūnavičienė

Dalia Štėnienė, Lietuvos dailės muziejaus direktorė ir LB Kultūros tarybos nare, įdėda ypač daug darbo ir sumanumo, organizuojant poeto Henriko Nagio minėjimą, kuris rengiamas vasario 22 d. 1 val. p.p. Dailės muziejaus patalpose, Lemonte. Visuomenė nuoširdžiai kviečiama apsilankyti.

LEMONTO LB ŠVENTĖ VASARIO 16-TAJA

JAV LB Lemonto apylinkės valdyba suruošė Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo 80-mečio paminėjimą. Tai džiaugsmo, skausmo ir vilties metai. Istorija yra negailėstingai įvykiams, pasikeitimams, padarytai skriaudai, bet užtrunka labai ilgai, kad būtų tiksliai įvertinama.

Vasario 15 d. įvyko minėjimas Pasaulio lietuvių centre. Šventė prasidėjo vėliavų pakėlimu prie PL centro, dalyvaujant Lemonto Maironio lituanistinės mokyklos istorijos ratelio „Geležinis vilkas“ mokiniais.

11 val. r. š.v. Mišiose meldėmės už Lietuvą. Jas aukojo kun. Algirdas Paliokas, SJ, Pal. J. Matulaučio misijos kapelionas. Jis savo pamoksle priminė šios dienos reikšmę ir Lietuvos patirtus skausmus bei priespaudą. Mišių aukas atnešė taip pat istorijos ratelio mokiniai: Agnė Misiūnaitė, Liana Modestaitė, Sabrina Česaitė, Aura Platakytė, Jonas Grigaliūnas. Pamaldų metu giedojo parapijos choras, vadovaujamas muz. Birutės Mockienės, akompanuojant Rasai Poskočimienėi.

Po šv. Mišių bažnyčioje įvyko koncertas, kuriame dalyvavo Pal. J. Matulaučio misijos choras, vadovė ir dirigentė Birutė Mockienė, vaikų choras su muz. Darius Polikaitiu, sol. Praurimė Ragienė, akompaniatorius Manigirdas Motekaitis, dr. Leonidas Ragas. Ypatingą įspūdį darė Gražinos Sturionienės paruoštas „Lietuvos istorijos raidos“ montažas, kurį atliko Lemonto Maironio lituanistinės mokyklos istorijos ratelio „Geležinis vilkas“ nariai. Skaitovai buvo: Giedrė Kazlauskaitė, Agnė Misiūnaitė, Tomas Mikuzis, Liana Modestaitė, Vakarė Petroliūnaitė, Jonas Grigaliūnas ir Audra Adomėnaitė.

Po koncerto bažnyčioje buvo persikelta į centro didžiąją salę, kur po trumpų užkandžių ir kavos buvo tęsiamas minėjimas. Jį pradėjo Kazys Laukaitis, LB Lemonto apylinkės valdybos pirmininkas. Sol. Praurimė Ragienė, pritariant dr. Leonidui Ragui, smuiku giedojo Amerikos ir Lietuvos himną.

Anatolijus Milūnas supažindino su kandidatu į JAV Kongresą David Shestoku, kuris pasveikino tos dienos progą.

Sigitas Vaznelis, Lemonto apylinkės kelių tarybos pareigūnas, perskaitė Lemonto miestelio mero proklamaciją.

Gediminas Kazėnas, LB Lemonto apylinkės vald. vicepirmininkas, perskaitė Illinois gubernatoriaus Jim Edgar proklamaciją Vasario 16 d. progą. Taip pat Anatolijus Milūnas perskaitė ir siūlė priimti rezoliuciją, kurią atsuntė dr. Vytautas Bieliauskas, vykd. JAV Krašto valdybos vicepirmininkas ir visuomeninių reikalų tarybos pirmininkas.

Lietuvių fondo įkūrėjas Antanas Razma ir LF tarybos pirmininkas Algirdas Ostis, sveikindami susirinkusius, pranešė, kad Lemonto švietimui paskirti 20,000 dol., tai yra Lemonto Maironio lituanistinė mokykla, „Žiburelio“ mokyklėlė ir „Pipirų“ būrelis. Taip pat PL centro mažosios salės remontui iki 100,000 dol., jeigu pats centras surinks tokią sumą (matching funds).

Rimas Griškėlis, PL centro tarybos pirmininkas, dėkojo už paramą ir LF rūpestį centru reikalais.

Regina Kučienė, JAV Švietimo tarybos pirmininkė, dėkojo fondui už švietimui skirtas lėšas.

Cicero miesto pareigūnai su vietiniais lietuviu po sėkmingo Vasario Šešioliktosios minėjimo Šv. Antano parapijos salėje vasario 8 d. Iš kairės: J. Virruso, M. Colpo, M. Baukus, D. Raleigh, M. Zayas, Cicero policijos vadas D. Niebur, J. Kociolko, B. Alejandro, miesto prezidentė Betty Loren (Laurinaitis) Maltese, M. Frederick, G. Januškevičienė ir J. Ruginienė.

Regina Narušienė, JAV LB Krašto valdybos pirmininkė, sveikino Vasario 16 progą ir džiaugėsi, kad su Lietuvoje 1996 metais išrinktu Seimu ir nauju prezidentu Valdu Adamkum, tėvynės ateitis atrodo šviesesnė.

Minėjimo pagrindinis kalbėtojas, Lietuvos garbės gen. konsulas Čikagoje Vaclovas Kleiza trumpu ir taikliu žodžiu kreipėsi į susirinkusius. Jis perskaitė laiško ištrauką iš Lietuvos ir paminėjo keletą, mūsų nuomone, taisytinių dalykų Lietuvoje, kurie užsilikę nuo okupacijos laikų.

Pasibaigus minėjimui, svečiai ir programos atliekėjai buvo pakviesti į Bočių menę pasisvečiuoti, kur pasivilins John Shimkus, JAV Kongreso narys, tarė keletą žodžių ir džiaugėsi esąs trečios kartos lietuvis.

Karolina Kubilienė

Tradicinė Kaziuko mugė, Čikagos skautų ir skaučių ruošiamą jau arti 40 metų, vyks sekmadienį, kovo 1 d., Jaunimo centre. Renginys pradedamas 10 val. ryto šv. Mišiomis Tėvų jėzuitų koplyčioje reikiant pagarbią lietuviško jaunimo globėjui šv. Kazimierui. Iškilmingas mugės atidarymas 11 val. r. Jaunimo centro didž. salėje. Atidarymą praveda „Aušros Vartų“, Kernavės skaučių tūntas. Čikagos ir apylinkių lietuviškoji visuomenė kviečiama savo atsilankymu paremti skautų organizacijos pastangas jaunimą auklėti sąmoningo lietuviškumo, krikščioniškumo ir pilietiškumo dvasioje. Atsilankę turėsite progą susitikti ir pabendrauti su draugais ir pažįstamais, išgirti lietuviškų knygų suaugusiems ir vaikams, muzikinių įrašų kasetėse ir plokštelėse, įvairių skautiškų rankdarbių, medžio drožinių, gražių Vilniaus verbių, margutėlių ir kt. Veiks įvairūs laimėjimai ir žaidimai vaikams ir jaunuoliams. Kaip visada — valgykloje bus įvairių lietuviškų patiekalų, o keliose kavinėse didelis pasirinkimas namie gamintų tortų, pyragų ir karštą kavą. Visi kviečiami, visi laukiami. Mugė baigsis 3 val. p.p.

Visi kviečiami į Užgavėnių linksma vakarį vasario 21-22 d., šeštadienį ir sekmadienį, Nekalto M. Marijos Prasidėjimo parapijos mokyklos salėje, 4420 S. Fairfield Ave. Programą atliks Lietuvos vyčių šokėjai, Vilija Kerelytė ir lietuviška kapela. Muziką šokiams parūpins Algimantas Barniškis. Šeštadienį pabandavimas nuo 6 iki 7 val. vak., puiki lietuviška vakariene (kugelis, cepelinai, dešros, kopūstai ir kt.) — 7 val., o programa 8 val. vak. Šokiai po programos.

Naujai įsteigtas JAV LB Lemonto apylinkės Socialinių reikalų skyrius jau pradėjo darbą Pasaulio lietuvių centre. Skyriaus raštinė yra žemutiniame aukšte, prie kelto, „Bočių“ menės koridoriuje. Pradžioje skyrius dirbs tik antradieniais ir penktadieniais, nuo 10 val. r. iki 3 val. p. p. Tel. 630-243-8611. Skyrius veikia JAV LB Socialinių reikalų tarybos globoje; jam vadovauja Gediminas Kazėnas.

Lietuvos filmų ir dramų aktorė Irena Leonavičiūtė atliko meninę programą Vasario Šešioliktosios paminėjime Cicero, IL, atsisakiusi honoraro ir skirtąją sumą paaukojusi Vasario 16-osios rinkliavai.

Čikagoje žinomas lietuvis advokatas Jonas Gibaitis priimtas į „The National Registry of Who's Who“ kaip narys iki gyvos galvos. Tuo J. Gibaitis pagerbiamas už savo veiklą tiek profesiniu, tiek visuomeniniu atžvilgiu.

Marytė Salikienė su talkininkėmis rūpinsis svečių vaišinimu kovo 21 d. ruošiamoje Dainavos stovyklavietės 40-tojo gimtadienio puotoje Jaunimo centre.

Užgavėnių blynai Pasaulio lietuvių centre bus kepami antradienį, vasario 24 d., nuo 5 iki 9 val. vak. Ateikite pasivaistinti įvairiaisiais blynais, spurgomis ir kitais skanumynais. Visus kviečia PLC renginių komitetas.

Prof. Alfred Bammersberger, kalbininkas, lituanistas, Lietuvos bičiulis, norėtų vokiečių spaudoje paminėti gimnazijos Rebendorfe (Eichstatte) 50 metų sukaktį. Šioje gimnazijoje besimokiusieji ar ją baigusieji kviečiami jam rašyti (lietuviškai) šiuo adresu: Professor Alfred Bammersberger, Richard Strauss-Strasse 4, 85072 Eichstatt, Germany.

SKELBIMAI

x Aidas Kriaučiūnas, Indianapolis, IN, rašo: „Girdėjau apie Lietuvos našlaičių fondą iš tėvų. Perskaitęs straipsnį, aš norėčiau tėvų vardu, Romualdas ir Gražina Kriaučiūnai, paremti du Lietuvos našlaičius. Priedas \$300.“ Už gražią dovaną tėvams dėkojame Aidui! „Lietuvos Našlaičių globos“ komitetas, 2711 W. 71 St., Chicago IL 60629.

x „Šiaurės pašvaistė“ — kanklių muzikos kasetė. Tai lietuviška ir populiari klasikinė muzika. Kaina su persiuntimu \$11. Užsakymus siųsti: Daiva Kimtytė, 5328 S. 73rd Ct. Summit, IL 60501. Tel. (708) 594-6432.

(sk.)

Atsiųsta paminėti

„Lietuvos balsas“, Vilniaus evangelikų liuteronų bažnyčios laikraštis; 1997 m. gruodžio 25, Nr. 6(34). Redaktoriaus kun. Valdas Aušra; redakcijos adresas: Vokiečių 20, 2001 Vilnius; 12 psl., išeina šešiskart per metus.

„Kultūros barai“, 1998 m., Nr. 1. Įdomiu Algimanto Švėgždos viršeliu (iš ciklo „Amerikos čiabuviams“) pasiūšęs, tai bene pirmasis šių metų data žurnalas, pasiekęs mūsų redakciją iš Lietuvos. Vyr. redaktorius Bronys Savukynas; redakcijos adresas: Latvų g. 3, 2001 Vilnius. Žurnalas 80 psl., medžiaga — svari, įdomi ir verta dėmesio, nes apima literatūrą, teatrą, meną, naujas knygas, muziką, filosofiją ir kt.

„Pasaulio lietuvis“, 1998 m. sausis, Nr. 1/339. Prasminga Rupintojelio nuotrauka viršelyje primena, kad jau, kaip redaktorius Bronius Nainys įvadiniame straipsnyje rašo, Sausio tryliktoji apamėtos septintą kartą. Žurnalą leidžia Pasaulio Lietuvių Bendruomenė, spausdina „Draugo“ spaustuve, administruoja Baniūtė Kronienė, 6428 Ridge Rd., Clarendon Hills, IL 60514. Kaip ir ankstesniuose numeruose, šio žurnalo 44-se puslapiuose ryškiai atsispindi PLB veikla

(sk.)

x Namams pirkti paskolas duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir priemonėmis nuosimčiais. Kreipkitės į Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road. Tel. (773) 847-7747.

(sk.)

x Jaunimo centro narių metinis susirinkimas įvyks š.m. vasario 22 d., sekmadienį 11 val. ryto Jaunimo centro Čiurlionio galerijoje. Visus narius kviečiame dalyvauti ar atsiųsti igaliojimo lapelius.

(sk.)